

Χρηστικό εγχειρίδιο με όλες τις σημαντικές φορολογικές
αλλαγές που επήλθαν με τους νόμους 4387/2016 και
4389/2016

Σύνταξη – επιμέλεια

Κωνσταντίνος Δημ. Γραβιάς

Πτυχιούχος Οικον. Παν/μίου Πειραιά

Λογιστής – φοροτεχνικός

Κωνσταντίνος Αντ. Κουλογιάννης

Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.

Λογιστής – φοροτεχνικός

Περιεχόμενα

I. ΝΕΑ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ	5
A. ΝΕΑ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	5
B. ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	5
Γ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	7
II. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	9
A. ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	9
B. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ – ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΓΡΟΤΕΣ.....	10
Γ. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΓΡΟΤΗ	13
III. ΠΑΡΟΧΗ ΣΕ ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ. ΑΥΞΗΣΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΑΠΟ 30% ΣΕ 80%.	15
IV. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΝ Ν. 4172/2013, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ.	17
V. ΝΕΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΥ 29% ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ, Κ.Λ.Π.20	
VI. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ 15% - ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΑΠΟ 1.1.2017 ΚΑΙ ΜΕΤΑ	21
A. ΓΕΝΙΚΑ	21
B. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ.....	23
VII. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ Φ.Π.Α.....	24
A. ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. ΑΠΟ 23% ΣΕ 24%.....	24
B. ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α.....	24
Γ. ΧΡΗΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ Φ.Π.Α.....	25
Δ. ΛΟΙΠΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ Φ.Π.Α.....	28
VII. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ.....	29
A. ΓΕΝΙΚΑ	29
B. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ.....	30
IX. ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΕΝ.Φ.Ι.Α.....	31
X. ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Ε9.....	35
XI. ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ 10%	36
XII. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ	37
XIII. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΚΩΔΙΚΑ	41
A. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ Ε.Φ.Κ.....	41
B. ΑΥΞΗΣΗ Ε.Φ.Κ. ΣΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	43
Γ. ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΟ Ε.Φ.Κ. ΣΤΗ ΜΠΥΡΑ	43
Δ. ΜΕΙΩΣΗ Ε.Φ.Κ. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΓΙΑ ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ.....	44
Ε. ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ Ο ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ Ε.Φ.Κ. ΑΙΘΥΛΙΚΗΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΤΑΝ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	45
XIV. ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΥΓΡΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΣΙΓΑΡΟΥ.....	46
XV. ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΑΦΕ.....	47
XVI. ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΣΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΠΝΟ.....	48
XVII. ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ 5%	49
XVIII. ΦΟΡΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ.....	50
XIX. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	51

XX. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	52
XXI. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΥΘΟΥ	61
XXII. ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	62
A. ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟ ΠΟΛΥΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ	62
B. ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4387/2016	62

I. Νέα κλίμακα φορολογίας εισοδήματος και αλλαγές στη μείωση φόρου

A. Νέα κλίμακα φορολογίας

Με τον ν. 4387/2016 και συγκεκριμένα με την παράγραφο 1 του άρθρου 112 του νόμου αυτού, αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 και πλέον υπάρχει μία κλίμακα φορολογίας εισοδήματος για εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις, επιχειρηματική και αγροτική δραστηριότητα.

Η κλίμακα αυτή είναι η ακόλουθη:

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
			(ευρώ)	(ευρώ)
20.000	22%	4.400	20.000	4.400
10.000	29%	2.900	30.000	7.300
10.000	37%	3.700	40.000	11.000
Υπερβάλλον	45%			

Από πότε ισχύει η νέα κλίμακα: Η ανωτέρω κλίμακα ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά (βλ. παρ. 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016).

B. Μείωση φόρου εισοδήματος

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016, αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 του ν. 4172/2013 και πλέον εισήχθη διαφορετική έκπτωση φόρου η οποία συνδέεται με τον αριθμό των τέκνων. Η μείωση του φόρου βάσει του νέου άρθρου 16, αφορά τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τους αγρότες¹. Να τονίσουμε ότι δεν ισχύει η μείωση αυτή για εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Βάσει των νέων διατάξεων, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 μειώνεται κατά το ποσό των χιλίων εννιακοσίων (1.900) ευρώ για το φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, όταν το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

Η μείωση του φόρου ανέρχεται σε χίλια εννιακόσια πενήντα (1.950) ευρώ για το φορολογούμενο με ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο, σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα και σε δύο χιλιάδες εκατό (2.100) ευρώ για τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.

¹ Βλ. παρακάτω σχετικά με τις αλλαγές που αφορούν στους αγρότες.

Για φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις το οποίο υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά δέκα (10) ευρώ ανά χιλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του ιδίου άρθρου 112. Σχετικά με την παρακράτηση του φόρου με βάση τη νέα κλίμακα, αυτή **αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου 4389/2016 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27.5.2016 και δεν τίθεται θέμα αναδρομικής παρακράτησής τους** (σ.σ. δείτε την εγκύκλιο του υπ. Οικονομικών ΠΟΛ. 1064/30.5.2016).

Ας δούμε πως διαμορφώνεται το αφορολόγητο στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν τέκνα ή υπάρχουν από ένα έως τρία τέκνα:

Ετήσιο εισόδημα	Φόρος εισοδήματος			
	Χωρίς τέκνα	Με ένα τέκνο	Με δύο τέκνα	Με τρία τέκνα
8,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8,634.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8,635.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8,636.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8,637.00	0.14	0.00	0.00	0.00
8,638.00	0.36	0.00	0.00	0.00
8,639.00	0.58	0.00	0.00	0.00
8,860.00	49.20	0.00	0.00	0.00
8,861.00	49.42	0.00	0.00	0.00
8,862.00	49.64	0.00	0.00	0.00
8,863.00	49.86	0.00	0.00	0.00
8,864.00	50.08	0.08	0.00	0.00
8,865.00	50.30	0.30	0.00	0.00
9,000.00	80.00	30.00	0.00	0.00
9,088.00	99.36	49.36	0.00	0.00
9,089.00	99.58	49.58	0.00	0.00
9,090.00	99.80	49.80	0.00	0.00
9,091.00	100.02	50.02	0.02	0.00
9,092.00	100.24	50.24	0.24	0.00
9,093.00	100.46	50.46	0.46	0.00
9,543.00	199.46	149.46	99.46	0.00
9,544.00	199.68	149.68	99.68	0.00
9,545.00	199.90	149.90	99.90	0.00

Γ. Συγκριτικοί πίνακες

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να δείτε τις διαφορές που προκύπτουν για εισοδήματα από 7.000 έως 150.000 ευρώ.

Νέα κλίμακα φορολογίας

Ετήσιο	Φόρος + εισφορά αλληλεγγύης				2015	Διαφορά σε σχέση με το 2015			
	Χωρίς παιδιά	Με ένα παιδί	Με δύο παιδιά	Με τρία παιδιά		φόρος + εισφορά	Χωρίς παιδιά	Με ένα παιδί	Με δύο παιδιά
Εισόδημα									
7,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9,000.00	80.00	30.00	0.00	0.00	0.00	80.00	30.00	0.00	0.00
10,000.00	300.00	250.00	200.00	100.00	100.00	200.00	150.00	100.00	0.00
11,000.00	520.00	470.00	420.00	320.00	320.00	200.00	150.00	100.00	0.00
12,000.00	740.00	690.00	640.00	540.00	540.00	200.00	150.00	100.00	0.00
13,000.00	982.00	932.00	882.00	782.00	851.00	131.00	81.00	31.00	-69.00
14,000.00	1,224.00	1,174.00	1,124.00	1,024.00	1,078.00	146.00	96.00	46.00	-54.00
15,000.00	1,466.00	1,416.00	1,366.00	1,266.00	1,305.00	161.00	111.00	61.00	-39.00
16,000.00	1,708.00	1,658.00	1,608.00	1,508.00	1,532.00	176.00	126.00	76.00	-24.00
17,000.00	1,950.00	1,900.00	1,850.00	1,750.00	1,759.00	191.00	141.00	91.00	-9.00
18,000.00	2,192.00	2,142.00	2,092.00	1,992.00	1,986.00	206.00	156.00	106.00	6.00
19,000.00	2,434.00	2,384.00	2,334.00	2,234.00	2,213.00	221.00	171.00	121.00	21.00
20,000.00	2,676.00	2,626.00	2,576.00	2,476.00	2,440.00	236.00	186.00	136.00	36.00
21,000.00	3,026.00	2,976.00	2,926.00	2,826.00	2,814.00	212.00	162.00	112.00	12.00
22,000.00	3,376.00	3,326.00	3,276.00	3,176.00	3,148.00	228.00	178.00	128.00	28.00
23,000.00	3,726.00	3,676.00	3,626.00	3,526.00	3,482.00	244.00	194.00	144.00	44.00
24,000.00	4,076.00	4,026.00	3,976.00	3,876.00	3,816.00	260.00	210.00	160.00	60.00
25,000.00	4,426.00	4,376.00	4,326.00	4,226.00	4,150.00	276.00	226.00	176.00	76.00
26,000.00	4,776.00	4,726.00	4,676.00	4,576.00	4,584.00	192.00	142.00	92.00	-8.00
27,000.00	5,126.00	5,076.00	5,026.00	4,926.00	5,018.00	108.00	58.00	8.00	-92.00
28,000.00	5,476.00	5,426.00	5,376.00	5,276.00	5,452.00	24.00	-26.00	-76.00	-176.00
29,000.00	5,826.00	5,776.00	5,726.00	5,626.00	5,886.00	-60.00	-110.00	-160.00	-260.00
30,000.00	6,176.00	6,126.00	6,076.00	5,976.00	6,320.00	-144.00	-194.00	-244.00	-344.00
31,000.00	6,621.00	6,571.00	6,521.00	6,421.00	6,940.00	-319.00	-369.00	-419.00	-519.00
32,000.00	7,066.00	7,016.00	6,966.00	6,866.00	7,380.00	-314.00	-364.00	-414.00	-514.00
33,000.00	7,511.00	7,461.00	7,411.00	7,311.00	7,820.00	-309.00	-359.00	-409.00	-509.00
34,000.00	7,956.00	7,906.00	7,856.00	7,756.00	8,260.00	-304.00	-354.00	-404.00	-504.00
35,000.00	8,401.00	8,351.00	8,301.00	8,201.00	8,700.00	-299.00	-349.00	-399.00	-499.00
36,000.00	8,846.00	8,796.00	8,746.00	8,646.00	9,140.00	-294.00	-344.00	-394.00	-494.00
37,000.00	9,291.00	9,241.00	9,191.00	9,091.00	9,580.00	-289.00	-339.00	-389.00	-489.00
38,000.00	9,736.00	9,686.00	9,636.00	9,536.00	10,020.00	-284.00	-334.00	-384.00	-484.00
39,000.00	10,181.00	10,131.00	10,081.00	9,981.00	10,460.00	-279.00	-329.00	-379.00	-479.00
40,000.00	10,626.00	10,576.00	10,526.00	10,426.00	10,900.00	-274.00	-324.00	-374.00	-474.00

41,000.00	11,161.00	11,111.00	11,061.00	10,961.00	11,340.00	-179.00	-229.00	-279.00	-379.00
42,000.00	11,696.00	11,646.00	11,596.00	11,496.00	11,780.00	-84.00	-134.00	-184.00	-284.00
43,000.00	12,231.00	12,181.00	12,131.00	12,031.00	12,320.00	-89.00	-139.00	-189.00	-289.00
44,000.00	12,766.00	12,716.00	12,666.00	12,566.00	12,660.00	106.00	56.00	6.00	-94.00
45,000.00	13,301.00	13,251.00	13,201.00	13,101.00	13,100.00	201.00	151.00	101.00	1.00
46,000.00	13,836.00	13,786.00	13,736.00	13,636.00	13,540.00	296.00	246.00	196.00	96.00
47,000.00	14,371.00	14,321.00	14,271.00	14,171.00	13,980.00	391.00	341.00	291.00	191.00
48,000.00	14,906.00	14,856.00	14,806.00	14,706.00	14,420.00	486.00	436.00	386.00	286.00
49,000.00	15,441.00	15,391.00	15,341.00	15,241.00	14,860.00	581.00	531.00	481.00	381.00
50,000.00	15,976.00	15,926.00	15,876.00	15,776.00	15,300.00	676.00	626.00	576.00	476.00
51,000.00	16,511.00	16,461.00	16,411.00	16,311.00	16,760.00	-249.00	-299.00	-349.00	-449.00
52,000.00	17,046.00	16,996.00	16,946.00	16,846.00	17,220.00	-174.00	-224.00	-274.00	-374.00
53,000.00	17,581.00	17,531.00	17,481.00	17,381.00	17,680.00	-99.00	-149.00	-199.00	-299.00
54,000.00	18,116.00	18,066.00	18,016.00	17,916.00	18,140.00	-24.00	-74.00	-124.00	-224.00
55,000.00	18,651.00	18,601.00	18,551.00	18,451.00	18,600.00	51.00	1.00	-49.00	-149.00
56,000.00	19,186.00	19,136.00	19,086.00	18,986.00	19,060.00	126.00	76.00	26.00	-74.00
57,000.00	19,721.00	19,671.00	19,621.00	19,521.00	19,520.00	201.00	151.00	101.00	1.00
58,000.00	20,256.00	20,206.00	20,156.00	20,056.00	19,980.00	276.00	226.00	176.00	76.00
59,000.00	20,791.00	20,741.00	20,691.00	20,591.00	20,440.00	351.00	301.00	251.00	151.00
60,000.00	21,326.00	21,276.00	21,226.00	21,126.00	20,900.00	426.00	376.00	326.00	226.00
70,000.00	26,751.00	26,701.00	26,651.00	26,551.00	25,500.00	1,251.00	1,201.00	1,151.00	1,051.00
90,000.00	37,751.00	37,701.00	37,651.00	37,551.00	34,700.00	3,051.00	3,001.00	2,951.00	2,851.00
100,000.00	43,251.00	43,201.00	43,151.00	43,051.00	39,300.00	3,951.00	3,901.00	3,851.00	3,751.00
130,000.00	59,751.00	59,701.00	59,651.00	59,551.00	55,700.00	4,051.00	4,001.00	3,951.00	3,851.00
150,000.00	70,751.00	70,701.00	70,651.00	70,551.00	65,300.00	5,451.00	5,401.00	5,351.00	5,251.00

II. Αλλαγές στην κλίμακα φορολόγησης εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα

A. Κλίμακα για κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016, αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 που αφορά στο φορολογικό συντελεστή για κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα². Η νέα παράγραφος 1 του άρθρου 29 του Κ.Φ.Ε. έχει ως εξής:

- Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16.

Βάσει των ανωτέρω τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα —ατομικές επιχειρήσεις, ελεύθεροι επαγγελματίες και λοιπά φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα—, φορολογούνται πλέον από **1.1.2016** με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε., δηλαδή με την ίδια κλίμακα που φορολογούνται οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι, αφού όμως προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις.

Σημείωση: Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Τα ανωτέρω ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά.

² Εν συνεχείᾳ με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου προστέθηκαν και νέα εδάφια στην παρ. 1 του άρθρου 29 όπως θα δείτε και παρακάτω.

B. Αλλαγές στη φορολογία των αγροτών – κατ' επάγγελμα αγρότες

Αρχικά, με την παράγραφο 6 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016, αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 που αφορά στο φορολογικό συντελεστή για κέρδη που προκύπτουν από ατομική αγροτική δραστηριότητα. Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου υπήρξε και νέα τροποποίηση στην ανωτέρω παράγραφο.

Αναφορικά με τη μείωση φόρου που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 4172/2013 στο νέο πολυνομοσχέδιο (ν. 4389/2016), υπάρχουν νέα δεδομένα.

Διάταξη νόμου

3.α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. [4172/2013](#) προστίθενται εδάφια ως εξής: «Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ, μαζί με εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα, υπολογίζεται η μείωση του φόρου που προβλέπεται στο άρθρο 16 αλλά μόνον στο εισόδημα που αποκτάται από την αγροτική δραστηριότητα. Εφόσον μαζί με τα εισοδήματα του προηγούμενου εδαφίου αποκτάται και εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, η μείωση του φόρου θα είναι αυτή που αναλογεί στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις καθώς και αγροτική δραστηριότητα».

β. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. [4172/2013](#) (Α' 167), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η μείωση του φόρου της παρούσας παραγράφου για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία».

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα.

Αιτιολογική έκθεση

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον υπολογισμό μειώσεων φόρου σε περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι η μείωση φόρου στην περίπτωση α' υπολογίζεται για τους αποκτώντες εισόδημα γενικά από αγροτική δραστηριότητα ενώ στην περίπτωση β' για τους κατ' επάγγελμα αγρότες.

Οι προϊσχύουσες και οι νέες διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 29 έχουν ως ακολούθως:

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 50.000	26%
> 50.000	33%

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16. Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ, μαζί με εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα, υπολογίζεται η μείωση του φόρου που προβλέπεται στο άρθρο 16 αλλά μόνον στο εισόδημα που αποκτάται από την αγροτική δραστηριότητα. Εφόσον μαζί με τα εισοδήματα του προηγούμενου εδαφίου αποκτάται και εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, η μείωση του φόρου θα είναι αυτή που αναλογεί στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις καθώς και αγροτική δραστηριότητα.

3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15. Ο φόρος που προκύπτει για το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχείρηση μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 16.

Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από μισθούς και συντάξεις μαζί με εισόδημα ατομικής αγροτικής επιχείρησης, η μείωση φόρου υπολογίζεται μία φορά για το σύνολο των εισοδημάτων. Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή και από ατομική αγροτική επιχείρηση μαζί με εισόδημα από λουτές κατηγορίες, η μείωση του φόρου θα είναι αυτή που αναλογεί μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται αποκλειστικά από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή και από ατομική αγροτική επιχείρηση.

Η μείωση του φόρου της παρούσας παραγράφου για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Οι ανωτέρω αλλαγές ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά.

Συγκριτικοί πίνακες

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να δείτε τις διαφορές που προκύπτουν για εισοδήματα από 7.000 έως 150.000 ευρώ.

Ετήσιο	Κλίμακα 26%-33%			Νέα κλίμακα			Διαφορά
	Εισόδημα	Φόρος	Εισφ.Αλλ.	Σύνολο	Φόρος	Εισφ.Αλλ.	Σύνολο
3,100.00	806.00	0.00	806.00	682.00	0.00	682.00	-124.00
5,000.00	1,300.00	0.00	1,300.00	1,100.00	0.00	1,100.00	-200.00
6,000.00	1,560.00	0.00	1,560.00	1,320.00	0.00	1,320.00	-240.00
7,000.00	1,820.00	0.00	1,820.00	1,540.00	0.00	1,540.00	-280.00
8,000.00	2,080.00	0.00	2,080.00	1,760.00	0.00	1,760.00	-320.00
9,000.00	2,340.00	0.00	2,340.00	1,980.00	0.00	1,980.00	-360.00
10,000.00	2,600.00	0.00	2,600.00	2,200.00	0.00	2,200.00	-400.00
15,000.00	3,900.00	105.00	4,005.00	3,300.00	66.00	3,366.00	-639.00
16,000.00	4,160.00	112.00	4,272.00	3,520.00	88.00	3,608.00	-664.00
17,000.00	4,420.00	119.00	4,539.00	3,740.00	110.00	3,850.00	-689.00
18,000.00	4,680.00	126.00	4,806.00	3,960.00	132.00	4,092.00	-714.00
19,000.00	4,940.00	133.00	5,073.00	4,180.00	154.00	4,334.00	-739.00
20,000.00	5,200.00	140.00	5,340.00	4,400.00	176.00	4,576.00	-764.00
30,000.00	7,800.00	420.00	8,220.00	7,300.00	676.00	7,976.00	-244.00
31,000.00	8,060.00	620.00	8,680.00	7,670.00	741.00	8,411.00	-269.00
32,000.00	8,320.00	640.00	8,960.00	8,040.00	806.00	8,846.00	-114.00
33,000.00	8,580.00	660.00	9,240.00	8,410.00	871.00	9,281.00	41.00
34,000.00	8,840.00	680.00	9,520.00	8,780.00	936.00	9,716.00	196.00
35,000.00	9,100.00	700.00	9,800.00	9,150.00	1,001.00	10,151.00	351.00
50,000.00	13,000.00	1,000.00	14,000.00	15,500.00	2,076.00	17,576.00	3,576.00
60,000.00	16,300.00	2,400.00	18,700.00	20,000.00	2,826.00	22,826.00	4,126.00
70,000.00	19,600.00	2,800.00	22,400.00	24,500.00	3,651.00	28,151.00	5,751.00
80,000.00	22,900.00	3,200.00	26,100.00	29,000.00	4,551.00	33,551.00	7,451.00
90,000.00	26,200.00	3,600.00	29,800.00	33,500.00	5,451.00	38,951.00	9,151.00
100,000.00	29,500.00	4,000.00	33,500.00	38,000.00	6,351.00	44,351.00	10,851.00
130,000.00	39,400.00	7,800.00	47,200.00	51,500.00	9,051.00	60,551.00	13,351.00
150,000.00	46,000.00	9,000.00	55,000.00	60,500.00	10,851.00	71,351.00	16,351.00

Γ. Ορισμός του κατ' επάγγελμα αγρότη

Με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) επέρχονται αλλαγές και στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. [3874/2010](#) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων».

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι παρακάτω ορισμοί έχουν αντίστοιχα την εξής έννοια:
- Επαγγελματίας Αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
 - Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
 - Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και
 - Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός αν εμπίπτει στις εξαρέσεις από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 ή είναι δασεργάτης χωρίς ασφάλιση στον ΟΓΑ.
 - Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι παρακάτω ορισμοί έχουν αντίστοιχα την εξής έννοια:
 - Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
 - Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
 - Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το **50%** τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και
 - Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.**
 - Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

- Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:
- Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιέργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος.
- Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και
- Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαρέση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 ή είναι ασφαλισμένος στο NAT, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος β) Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:
- Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιέργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το **50%** τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.
- Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και
- Είναι ασφαλισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καύσιμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.

στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.

Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης δεν απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρων. Το ποσοστό του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος που αναφέρεται στα εδάφια αγ' και βα' του παρόντος ορίζεται σε 25% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος για τους ασχολούμενους σε αγροτική δραστηριότητα σε νησιά με πληθυσμό μέχρι 100.000 κατοίκους.

Εκτός από τις ανωτέρω αλλαγές στον νόμο 3874/2010, με το άρθρο 65 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) είχαμε τροποποιήσεις και στον ν. 2520/1997 ως ακολούθως:

2. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2520/1997 (Α' 173), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

α) Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής: «ββ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και». β) Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης β' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής: «αα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιέργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματός του.»

γ) Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.»

3. Όπου στις διατάξεις των νόμων 3874/2010 και 2520/1997 αναφέρεται η ασφάλιση αγροτών σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα, νοείται η ασφάλιση τους σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Οι αλλαγές αυτές του πολυνομοσχεδίου ισχύουν από την δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

III. Παροχή σε είδος οχημάτων. Αύξηση ποσοστού από 30% σε 80%.

Αυξάνεται, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά, η αγοραία αξία της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο στο 80% (από 30%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη.

Διάταξη νόμου – άρθρο 44 (ν.4389/2016)

1. Η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν.4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, υπολογίζεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη με τη μορφή της απόσβεσης περιλαμβανομένων των τελών κυκλοφορίας, επισκευών, συντηρήσεων καθώς και του σχετικού χρηματοδοτικού κόστους που αντιστοιχεί στην αγορά του οχήματος ή του μισθώματος. Σε περίπτωση που το κόστος είναι μηδενικό, η αγοραία αξία της παραχώρησης ορίζεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη».

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα.

Αιτιολογική έκθεση

1. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού αυξάνεται, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ο τρόπος υπολογισμού της αγοραίας αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, από ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη, ανάλογα με το εάν αποτελεί πάγιο στοιχείο της επιχείρησης ή αντικείμενο μίσθωσης.

Η προϊσχύουσα και η νέα διάταξη έχουν ως ακολούθως:

<p>2. Η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, υπολογίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη με τη μορφή της απόσβεσης περιλαμβανομένων των τελών κυκλοφορίας, επισκευών, συντηρήσεων, καθώς και του σχετικού χρηματοδοτικού κόστους που αντιστοιχεί στην αγορά του οχήματος ή του μισθώματος. Σε περίπτωση που το κόστος είναι μηδενικό, η αγοραία αξία της παραχώρησης ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.</p>	<p>2. Η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, υπολογίζεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του κόστους του οχήματος που εγγράφεται ως δαπάνη στα βιβλία του εργοδότη με τη μορφή της απόσβεσης περιλαμβανομένων των τελών κυκλοφορίας, επισκευών, συντηρήσεων, καθώς και του σχετικού χρηματοδοτικού κόστους που αντιστοιχεί στην αγορά του οχήματος ή του μισθώματος. Σε περίπτωση που το κόστος είναι μηδενικό, η αγοραία αξία της παραχώρησης ορίζεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη</p>
--	---

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Τα ανωτέρω ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά.

Στο σημείο αυτό θα παραθέσουμε και την έκθεση της επιστημονικής επιτροπής της βουλής αναφορικά με την ανωτέρω διάταξη:

«[...] Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) ως προς το ζήτημα της φορολόγησης, ως παροχής σε είδος, της αγοραίας αξίας της παραχώρησης, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οχημάτων προς εργαζομένους, εταίρους ή μετόχους τους. Συγκεκριμένως, αυξάνεται από 30% σε 80% το κόστος απόσβεσης, τελών κυκλοφορίας, επισκευών, συντηρήσεων ή μίσθωσης των οχημάτων που παραχωρούνται προς τα ανωτέρω πρόσωπα, το οποίο θεωρείται ότι συνιστά φορολογητέο εισόδημα τους.

Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω ρύθμιση δεν φαίνεται να τελεί σε αρμονία με την αρχή της φορολόγησης με βάση τη φοροδοτική ικανότητα, διότι το ποσοστό της χρήσης του παραχωρούμενου οχήματος που λογίζεται ότι δεν γίνεται για τις ανάγκες της επιχείρησης που το παραχωρεί, και το οποίο δεν συνιστά εισόδημα (πρβλ. άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2336/1995), αλλά για την ικανοποίηση προσωπικών αναγκών του χρήστη (οπότε και συνιστά παροχή σε είδος), υπερβαίνει τα δεδομένα της κοινής πείρας [...].».

IV. Ενσωμάτωση της εισφοράς αλληλεγγύης στον ν. 4172/2013, παρακράτηση φόρου εισοδήματος και εισφοράς βάσει της νέας κλίμακας.

α. Αρχικά με τον ν. 4387/2016 προστέθηκε νέο άρθρο 43Α στον ν. 4172/2013³. Βάσει των διατάξεων αυτών ουσιαστικά η γνώριμη ειδική εισφορά αλληλεγγύης που είχε θεσπιστεί με τον ν. 3986/2011, ενσωματώνεται πλέον στον Κ.Φ.Ε. επιβεβαιώνοντας ουσιαστικά τη γνωστή ρήση «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού».

Ας δούμε τις διατάξεις που ενσωματώθηκαν στον ν. 4172/2013:

1. Επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων ή σχολάζουσας κληρονομιάς. Για την επιβολή της εισφοράς λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του εισοδήματος, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, πραγματικό ή τεκμαρτό.

2. Εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, η αποζημίωση για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης της περίπτωσης ε' της παρ. 3 του άρθρου 12 και της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 14. Επίσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς οι μακροχρόνια άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το έτος της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα. Από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς εξαιρούνται, επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι ναυτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας (Γ.Ε.Ν.Ε.), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί κατάλογοι των Λιμενικών Αρχών που λειτουργούν ως παραρτήματά του, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω Φορέα, εφόσον κατά το χρόνο βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

3. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα της παραγράφου 1 υπολογίζεται με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα	Εισφ. Αλληλεγγύης
0 – 12.000	0%
12.001 - 20.000	2,20%
20.001 - 30.000	5,00%
30.001 - 40.000	6,50%
40.001 - 65.000	7,50%
65.001 - 220.000	9,00%
>220.000	10,00%

4.α) Η εισφορά προσδιορίζεται με βάση τους εκτελεστούς τίτλους είσπραξης που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ), όπου στην περίπτωση διοικητικού προσδιορισμού φόρου, εμφανίζεται στην πράξη προσδιορισμού του φόρου, μαζί με το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων κάθε φορολογικού έτους.

β) Η προθεσμία άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 63 του ΚΦΔ, δεν αναστέλλει τη βεβαίωση και την είσπραξη της οφειλής που προκύπτει από την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

5. α) Για την καταβολή του ποσού της εισφοράς εφαρμόζονται οι διατάξεις της καταβολής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων της παρ. 6 του άρθρου 67.

³ Το άρθρο 43^Α προστέθηκε με την παράγραφο 9 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016.

β) Υπόχρεος σε καταβολή της εισφοράς είναι το φυσικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου υπολογίζεται αυτή. Για τους έγγαμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 67, η οφειλή για εισφορά που αναλογεί στα εισοδήματά τους υπολογίζεται χωριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο.

Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου, οι κληρονόμοι του ευθύνονται για την καταβολή της εισφοράς ανάλογα με το ποσοστό της κληρονομικής τους μερίδας.

6. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες που αποκτούν οι αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό, οι συνταξιούχοι από φορείς κύριας ασφάλισης, οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα (1) έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα του εμπορικού ναυτικού που παρέχουν υπηρεσίες σε εμπορικά πλοία και με εξαίρεση τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπτηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, διενεργείται παρακράτηση από τους εργοδότες ή από τους φορείς που καταβάλλουν κύριες συντάξεις έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Η παρακράτηση διενεργείται κατά την καταβολή και υπολογίζεται με συντελεστή μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο καθαρό εισόδημα που ορίζεται στην παράγραφο 3. Για την απόδοση των ποσών αυτών που παρακρατήθηκαν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 60.

7. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης φυσικών προσώπων δεν αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα ούτε από το φόρο εισοδήματος.

8. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορεί να καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για τη βεβαίωση και είσπραξη της εισφοράς, ο τρόπος αποτύπωσής της στην πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, ο τρόπος παρακράτησης και ο τρόπος αναγωγής των αμοιβών σε ετήσιο εισόδημα, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

β. Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) έγινε νομοτεχνική τακτοποίηση έτσι ώστε η παρακράτηση του φόρου από τους μισθούς και τις συντάξεις να διενεργείται ομοίως με την παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης από τους μισθούς και τις συντάξεις, βάσει των νέων κλιμάκων που θεσπίστηκαν με τον ν. 4387/2016.

Διάταξη νόμου – άρθρο 44 (ν.4389/2016)

4. Η παρ. 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση του φόρου και της εισφοράς από τους μισθούς και τις συντάξεις με τις νέες κλίμακες αρχίζει να πραγματοποιείται από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

Αιτιολογική έκθεση

Με την διάταξη της παραγράφου 4 γίνεται αναγκαία νομοτεχνική βελτίωση της παραγράφου 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016, ώστε η παρακράτηση του φόρου από τους μισθούς και τις συντάξεις να διενεργείται ομοίως με την παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης από τους μισθούς και τις συντάξεις

Η προϊσχύουσα και η νέα διάταξη έχει ως ακολούθως:

11. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση της εισφοράς από τους μισθούς και τις συντάξεις με τη νέα κλίμακα αρχίζει να πραγματοποιείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

11. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση του φόρου και της εισφοράς από τους μισθούς και τις συντάξεις με τις νέες κλίμακες αρχίζει να πραγματοποιείται από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να δείτε τις διαφορές που προκύπτουν για εισοδήματα από 7.000 έως 150.000 ευρώ.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Βάσει των ανωτέρω, η νέα κλίμακα εισφοράς αλληλεγγύης εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση του φόρου και της εισφοράς αλληλεγγύης από τους μισθούς και τις συντάξεις βάσει των νέων κλιμάκων αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου 4389/2016 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27.5.2016 (σ.σ. δείτε την εγκύκλιο του υπ. Οικονομικών ΠΟΛ. 1064/30.5.2016).

V. Νέος συντελεστής φόρου 29% για προσωπικές εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου, κοινοπραξίες, κ.λπ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 112 του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν.4172/2013. Μετά την τροποποίηση αυτή η προϊσχύουσα και η ισχύουσα διάταξη έχει ως ακολούθως:

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, καθώς και τα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης γ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%). Όταν οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', δ', ε' στ' και ζ' του άρθρου 45 τηρούν απλογραφικά βιβλία τα κέρδη που αποκτούν από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 29.	1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, καθώς και τα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης γ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%). Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή 29%

Βάσει των ανωτέρω εξομοιώνεται ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι υπόχρεοι των περ. β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία με εκείνους που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Συνεπώς φορολογούνται πλέον με συντελεστή 29% και όχι με δύο συντελεστές (26% και 33% για κέρδη άνω των 50.000).

Δηλαδή ο νέος συντελεστής ισχύει για τα ακόλουθα νομικά πρόσωπα:

- β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,**
- δ) συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,**
- ε) κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα,**
- στ) κοινοπραξίες,**
- ζ) οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. και δεν περιλαμβάνονται σε μια από τις προηγούμενες περιπτώσεις.**

Επισήμανση: Επισημαίνεται, ότι για τα πρόσωπα αυτά δεν εφαρμόζεται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του ν.4172/2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 47 του ν.4172/2013, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 23 του ν.4223/2013 (Δηλαδή η παρακράτηση φόρου μερισμάτων 10%)

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1.1.2016 και μετά.

VI. Συντελεστής φόρου και παρακράτησης φόρου μερισμάτων 15% - Έναρξη ισχύος για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2017 και μετά

A. Γενικά

α. Με την παρ. 7 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016 αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013 και αυξήθηκε ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων από 10% σε 15%. Η σχετική διάταξη είχε ως εξής:

7. Οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 40 του ν. [4172/2013](#) αντικαθίστανται ως εξής:
 «1. Τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).»

Με την επόμενη παράγραφο (σ.σ. παρ. 8) του άρθρου 112 του ιδίου ως άνω νόμου, τροποποιήθηκε και ο συντελεστής παρακράτησης του φόρου επί των μερισμάτων από 10% σε 15%. Η σχετική διάταξη είχε ως εξής:

8. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. [4172/2013](#) αντικαθίσταται ως εξής:
 «α) για μερίσματα δεκαπέντε τοις εκατό (15%)».

β. Η αύξηση του φορολογικού συντελεστή, αλλά και του συντελεστή παρακράτησης φόρου επί των μερισμάτων (από 10% σε 15%) εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2017 και μετά. Αυτά προβλέπονται στην ίδια παράγραφο (σ.σ. παρ. 4) του άρθρου 44 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) όπου αναφέρεται και η νομοτεχνική βελτίωση της προηγούμενης ενότητας II.

Διάταξη νόμου – άρθρο 44 (ν.4389/2016)

4. Η παρ. 11 του άρθρου 112 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«[...] Ειδικά, οι διατάξεις της παραγράφου 7 ως προς τη φορολογία των μερισμάτων και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1.1.2017 και μετά».

Αιτιολογική έκθεση

Με την διάταξη της παραγράφου 4 [...] και ορίζεται χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 8 του ίδιου ως άνω άρθρου και νόμου, οι οποίες αφορούν την αλλαγή του συντελεστή παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων⁴.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Ο συντελεστής φόρου μερισμάτων, αλλά και ο συντελεστής παρακράτησης φόρου επί των μερισμάτων είναι 15% για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2017 και μετά. Δηλαδή ισχύει για τα κέρδη που θα αποκτηθούν στο φορολογικό έτος 2017 (διανομή κερδών του φορολογικού έτους 2016 που εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα μέσα στο φορολογικό έτος 2017).

Για όσους παρακράτησαν φόρο με συντελεστή 15% για το διάστημα από την ημερομηνία ψήφισης του ν. 4387/2016 (σ.σ. 12.5.2016) μέχρι και την ψήφιση του ν.4389/2016, η επιπλέον διαφορά φόρου 5% δεν οφείλεται ενώ ο τυχόν αποδοθείς επιπλέον φόρος επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείς, με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται στις [ΠΟΛ.1129/6.6.2011](#) και [ΠΟΛ.1039/26.1.2015](#) εγκυκλίους.

⁴ Πριν την ψήφιση του πολυνομοσχεδίου υπήρξε μία τροποποίηση της τελευταίας στιγμής που αφορούσε σε νομοτεχνική τακτοποίηση έτσι ώστε τόσο ο συντελεστής φόρου όσο και της παρακράτησης φόρου επί των μερισμάτων να είναι 15%, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2017 και μετά.

Για την μεταβολή αυτή δόθηκαν επίσης οι ακόλουθες οδηγίες με την ΠΟΛ 1068/2016 «ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση των διατάξεων των παραγράφων 7, 8 και 11 του άρθρου 112 του ν.[4387/2016](#) και της παραγράφου 4 του άρθρου 44 του ν.[4389/2016](#).»

Τα μερίσματα που διανέμονται μέσα στο τρέχον έτος 2016 εξακολουθούν να υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10%, ενώ τα μερίσματα που θα διανεμηθούν το επόμενο φορολογικό έτος, ήτοι μέσα στο έτος 2017, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15%.

Σε περίπτωση που διανέμονται προμερίσματα από Α.Ε. ή πραγματοποιούνται προσωρινές απολήψεις έναντι κερδών Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. μέσα στο φορολογικό έτος 2016, η απόφαση διανομής των οποίων τελεί υπό την έγκριση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων, αντίστοιχα, που θα πραγματοποιηθεί εντός του φορολογικού έτους 2017, παρακρατείται φόρος με τον αυξημένο συντελεστή (15%).

Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται για τις προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών, κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικών κερδοσκοπικών εταιρειών, συμμετοχικών ή αφανών εταιρειών, καθώς και κοινοπραξιών, που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, καθόσον χρόνος κτήσης του εισοδήματος αυτού θεωρείται ο χρόνος που λαμβάνει χώρα η απόληψη (πίστωση ή καταβολή), με βάση την [ΠΟΛ.1223/8.10.2015](#) εγκύκλιο και επομένως, για τα εν λόγω κέρδη παρακρατείται φόρος με τον συντελεστή που ισχύει κατά τον χρόνο της απόληψης (ήτοι, για απολήψεις κερδών εντός του φορολογικού έτους 2016 παρακρατείται φόρος με συντελεστή 10%).

B. Συγκριτικοί πίνακες

Οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων από το 1996 και μερισμάτων από το 2009 έως και σήμερα παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα⁵.

Έτη	Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων (CIT rate)	Συντελεστής φορολογίας μερισμάτων (dividend's rate)
1996-2000	40.00%	
2001	37.50%	
2002-2004	35.00%	
2005	32.00%	
2006	29.00%	
2007	25.00%	
2008-2009	25.00%	10%
2010	24.00%	21%
2011-2012	20.00%	25%
2013-2014	26.00%	10%
2015	29.00%	10%
2016	29.00%	10%
2017	29.00%	15%

Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων σε σχέση με τον μέσο όρο των χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

EU-28	22.80%
ΕΑ-19	24.60%
Ελλάδα	29.00%

⁵ Αναφορικά με το τι ισχύει στη φορολογία νομικών προσώπων και μερισμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορείτε να μελετήσετε το [οχετικό άρθρο του κόμβου](#).

VII. Αλλαγές στο Φ.Π.Α.

Αναφορικά με το ζήτημα της εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. και την κατάργησή του από 1.6.2016 στην δεύτερη ομάδα νήσων, καθώς και με την αύξηση του συντελεστή Φ.Π.Α. από το 23% στο 24%, έχουμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

A. Αύξηση κανονικού συντελεστή Φ.Π.Α. από 23% σε 24%

Με την παρ. 1 του άρθρου 52 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016), επήλθε τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2859/2000. Ειδικότερα η νέα διάταξη έχει ως εξής:

«Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) στη φορολογητέα αξία.»

Συνεπώς, ο νέος κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. είναι 24%.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Ο νέος συντελεστής 24% ισχύει από **1.6.2016** και μετά.

B. Τα νησιά που εντάσσονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.

Τα νησιά που βρίσκονται στην δεύτερη ομάδα και στα οποία καταργείται ο μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. είναι: **Σύρος, Θάσος, Άνδρος, Τήνος, Κάρπαθος, Μήλος, Σκύρος, Αλόννησος, Κέα, Αντίπαρος και Σίφνος**

Για τα νησιά αυτά **από 1.6.2016** θα ισχύουν οι συντελεστές Φ.Π.Α. που ισχύουν και στην υπόλοιπη Ελλάδα, ήτοι 6%, 13% και 24%. Να θυμίσουμε ότι για την πρώτη ομάδα νησιών (Ρόδο, Σαντορίνη, Μύκονο, Νάξο, Πάρο, Σκιάθο), οι αλλαγές στους συντελεστές Φ.Π.Α. είχαν επέλθει από 1.10.2015 και μετά.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η κατάργηση του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. στα νησιά αυτά (Σύρο, Θάσο, Άνδρο, Τήνο, Κάρπαθο, Μήλο, Σκύρο, Αλόννησο, Κέα, Αντίπαρο και Σίφνο) και η ένταξή των νησιών αυτών στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α. ισχύει από **1.6.2016**.

Γ. Χρηστικοί πίνακες με όλους τους συντελεστές Φ.Π.Α.

Ας δούμε όμως κάποιους αναλυτικούς πίνακες έτσι ώστε να γίνουν κατανοητές οι αλλαγές, αλλά και που εφαρμόζεται ο νέος κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. 24%, καθώς και οι μειωμένοι.

Για τα Νησιά: Ρόδο, Σαντορίνη, Μύκονο, Νάξο, Πάρο, Σκιάθο				
	Περίοδος	Μέχρι 30.9. 2015	από 1.10. 2015 έως 31.5.2016	από 1.6.2016
Υπηρεσίες Παραρτήματος III με μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ	<ul style="list-style-type: none"> -Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων -Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά. -Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα. 	4%	6%	6%
Λοιπές Υπηρεσίες	-Λοιπές υπηρεσίες κανονικού συντελεστή ΦΠΑ 23%	16%	23%	24%
Αγαθά	<ul style="list-style-type: none"> -Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. EX4901, EX 4903). -Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902) -Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002. (Δ.Κ. EX 3002, EX 3003, EX 3004) -Αγαθά του παραρτήματος III του κώδικα ΦΠΑ με 13% (κρέατα, ψάρια, λαχανικά, φυτά, νερό ηλεκτρική ενέργεια, κ.λπ.) -Καπνοβιομηχανικά προϊόντα και μεταφορικά μέσα (παρ. 4 του άρθρου 21) -Λοιπά αγαθά εκτός των ανωτέρω που υπάγονται στον κανονικό συντελεστή (23%) 	4%	6%	6%
		9%	13%	13%
		23%	23%	24%
		16%	23%	24%

Για τα νησιά: Σύρο, Θάσο, Άνδρο, Τήνο, Κάρπαθο, Μήλο, Σκύρο, Αλόννησο, Κέα, Αντίπαρο και Σίφνο				
Περίοδος		Μέχρι από 1.10. 30.9. 2015 έως 2015 31.5.2016	από 1.6.2016	
Υπηρεσίες Παραρτήματος III με μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ	-Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων -Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκου φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά. -Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.	4% 9% 4%	4% 9%** 9%**	6% 13% 13%
Λοιπές Υπηρεσίες	-Λοιπές υπηρεσίες κανονικού συντελεστή ΦΠΑ 23%	16%	16%	24%
Αγαθά	-Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. EX4901, EX 4903). -Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902) -Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002. (Δ.Κ. EX 3002, EX 3003, EX 3004) -Αγαθά του παραρτήματος III του κώδικα ΦΠΑ με 13% (κρέατα, ψάρια, λαχανικά, φυτά, νερό ηλεκτρική ενέργεια, κ.λπ.) -Καπνοβιομηχανικά προϊόντα και μεταφορικά μέσα (παρ. 4 του άρθρου 21) -Λοιπά αγαθά εκτός των ανωτέρω που υπάγονται στον κανονικό συντελεστή (23%)	4% 4% 4% 9% 23% 16%	4% 4% 4% 9% 23% 16%	6% 6% 6% 13% 24% 24%

Λοιπά νησιά της παρ. 4 του άρθρου 21 του Φ.Π.Α. για τα οποία συνεχίζει να ισχύει η μείωση και υπόλοιπη επικράτεια.

Περιοχές		Λοιπά νησιά της παρ. 4 του άρθρου 21 του Φ.Π.Α.			Υπόλοιπη επικράτεια		
Περίοδος		Μέχρι 30.9. 2015	από 1.10. 2015 έως 31.5.2016	από 1.6.2016 και μέχρι να αλλάξει	Μέχρι 30.9. 2015	από 1.10. 2015 έως 31.5.2016	από 1.6.2016
Υπηρεσίες Παραρτήματος III με μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ	-Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων	4%	4%	4%	6%	6%	6%
	-Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.	9%	9%	9%	13%	13%	13%
	-Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.	4%	9%**	9%**	6%	13%	13%
Λοιπές Υπηρεσίες	-Λοιπές υπηρεσίες κανονικού συντελεστή ΦΠΑ 23%	16%	16%	17%	23%	23%	24%
Αγαθά	-Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. EX4901, EX 4903).	4%	4%	4%	6%	6%	6%
	-Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902)	4%	4%	4%	6%	6%	6%
	-Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002. (Δ.Κ. EX 3002, EX 3003, EX 3004)	4%	4%	4%	6%	6%	6%
	-Αγαθά του παραρτήματος III του κώδικα ΦΠΑ με 13% (κρέατα, ψάρια, λαχανικά, φυτά, νερό ηλεκτρική ενέργεια, κ.λπ.).	9%	9%	9%	13%	13%	13%
	-Καπνοβιομηχανικά προϊόντα και μεταφορικά μέσα (παρ. 4 του άρθρου 21)	23%	23%	24%	23%	23%	24%
	-Λοιπά αγαθά εκτός των ανωτέρω που υπάγονται στον κανονικό συντελεστή (23%)	16%	16%	17%	23%	23%	24%

Δ. Λοιπές οδηγίες για την αλλαγή των συντελεστών Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1061/24.5.2016, εκτός των άλλων διευκρινίσεων έγιναν γνωστά και τα ακόλουθα:

- ☒ Για οποιοδήποτε φορολογικό στοιχείο εκδίδεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των νέων συντελεστών και εφεξής, ο ΦΠΑ θα υπολογίζεται με τους νέους συντελεστές, ανεξάρτητα αν αφορά συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο διάστημα.
- ☒ Σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται από 1/6/2016 και αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτή, υπολογίζεται ΦΠΑ με τους νέους συντελεστές. Εφόσον συντρέχει λόγος έκδοσης παραστατικού για την ακύρωση συναλλαγής, (π.χ. λογιστικού σημειώματος, κλπ), πρέπει να αναγράφεται σε αυτό ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ που είχε η αρχική συναλλαγή, ανεξάρτητα της ημερομηνίας έκδοσής του, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή ακυρώνεται η συναλλαγή στο σύνολό της.
- ☒ Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ιδίου ως άνω άρθρου 52, με την οποία προστίθεται νέα παράγραφος 6Α, μετά την παράγραφο 6, στο άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ, από 1/6/2016 δεν ισχύουν οι μειωμένοι συντελεστές του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) για τα νησιά Σύρο, Θάσο, Άνδρο, Τίγυ, Κάρπαθο, Μήλο, Σκύρο, Αλόννησο, Κέα, Αντίπαρο και Σίφνο. Συνεπώς στα νησιά αυτά από 1/6/2016 εφαρμόζονται οι συντελεστές ΦΠΑ που ισχύουν στην υπόλοιπη χώρα, ήτοι 24% (κανονικός), 13% (μειωμένος), 6% (υπερμειωμένος). Πρόκειται για τη δεύτερη ομάδα νησιών στην οποία καταργούνται οι μειωμένοι συντελεστές, μετά την πρώτη ομάδα νησιών, ήτοι Θήρα, Μύκονο, Νάξο, Πάρο, Ρόδο, Σκιάθο, στα οποία καταργήθηκαν οι μειωμένοι συντελεστές ήδη από 1/10/2015 και πλέον αναφέρονται και στην νέα παράγραφο 6Α του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ.

Κατά τα λοιπά, για την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στα νησιά, ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ. 1224/2015.

VII. Αλλαγές στους συντελεστές εισοδήματος από ακίνητη περιουσία

A. Γενικά

Με την παράγραφο 7 του άρθρου 112 του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013 που αφορά στους συντελεστές που εφαρμόζονται για τη φορολόγηση του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία.

<p>4. Το εισόδημα από ακίνητη περιουσία φορολογείται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)</th> <th>Συντελεστής (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>≤ 12.000</td> <td>11%</td> </tr> <tr> <td>> 12.000</td> <td>33%</td> </tr> </tbody> </table>	Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής (%)	≤ 12.000	11%	> 12.000	33%	<p>4. Το εισόδημα από ακίνητη περιουσία φορολογείται αυτοτελώς, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)</th> <th>Συντελεστής %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-12.000</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>12.001 – 35.000</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>35.001-</td> <td>45%</td> </tr> </tbody> </table>	Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής %	0-12.000	15%	12.001 – 35.000	35%	35.001-	45%
Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής (%)														
≤ 12.000	11%														
> 12.000	33%														
Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής %														
0-12.000	15%														
12.001 – 35.000	35%														
35.001-	45%														

Ας δούμε πως διαμορφώνονται τα κλιμάκια του εισοδήματος και οι συντελεστές του φόρου:

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Eισοδήματος	Φόρου
			(ευρώ)	(ευρώ)
12000	15%	1800	12000	1800
23000	35%	8050	35000	9850
Υπερβάλλον	45%			

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Τα ανωτέρω ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά.

B. Συγκριτικοί πίνακες

Εάν συμπεριλάβουμε και την εισφορά αλληλεγγύης, τότε οι σχετικές επιβαρύνσεις θα έχουν ως ακολούθως:

Ετήσιο Εισόδημα	Παλαιά κλίμακα			Νέα κλίμακα			Διαφορά	Διαφορά σε %
	Φόρος	εισφ. αλ.	Σύνολο	Φόρος	εισφ. Αλ.	Σύνολο		
3,100.00	341.00	0.00	341.00	465.00	0.00	465.00	124.00	4.00%
4,000.00	440.00	0.00	440.00	600.00	0.00	600.00	160.00	4.00%
5,000.00	550.00	0.00	550.00	750.00	0.00	750.00	200.00	4.00%
6,000.00	660.00	0.00	660.00	900.00	0.00	900.00	240.00	4.00%
7,000.00	770.00	0.00	770.00	1,050.00	0.00	1,050.00	280.00	4.00%
8,000.00	880.00	0.00	880.00	1,200.00	0.00	1,200.00	320.00	4.00%
9,000.00	990.00	0.00	990.00	1,350.00	0.00	1,350.00	360.00	4.00%
10,000.00	1,100.00	0.00	1,100.00	1,500.00	0.00	1,500.00	400.00	4.00%
20,000.00	3,960.00	140.00	4,100.00	4,600.00	176.00	4,776.00	676.00	3.38%
30,000.00	7,260.00	420.00	7,680.00	8,100.00	676.00	8,776.00	1,096.00	3.65%
40,000.00	10,560.00	800.00	11,360.00	12,100.00	1,326.00	13,426.00	2,066.00	5.17%
50,000.00	13,860.00	1,000.00	14,860.00	16,600.00	2,076.00	18,676.00	3,816.00	7.63%
60,000.00	17,160.00	2,400.00	19,560.00	21,100.00	2,826.00	23,926.00	4,366.00	7.28%
70,000.00	20,460.00	2,800.00	23,260.00	25,600.00	3,651.00	29,251.00	5,991.00	8.56%
80,000.00	23,760.00	3,200.00	26,960.00	30,100.00	4,551.00	34,651.00	7,691.00	9.61%
90,000.00	27,060.00	3,600.00	30,660.00	34,600.00	5,451.00	40,051.00	9,391.00	10.43%
100,000.00	30,360.00	4,000.00	34,360.00	39,100.00	6,351.00	45,451.00	11,091.00	11.09%

IX. Αλλαγές που αφορούν στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

α. Σημαντικές είναι και οι αλλαγές που επέρχονται με το πολυνομοσχέδιο (ν.4389/2016) και στον ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.). Οι παρακάτω τροποποιήσεις ισχύουν από 1.1.2016:

✓ Αυξάνονται οι συντελεστές για τον υπολογισμό του κύριου φόρου φυσικών και νομικών προσώπων επί των οικοπέδων (αντικαθίσταται περ. α' της παρ. 1 της Ενότητας Β του άρθρου 4 του ν. 4223/2013).

α) Το οικόπεδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Μοναδιαία αξία (€/μ2)	Φ.Ζ.	Συντελεστής φόρου (€/μ2)
0,01 - 2,00	01	0,003
2,01 - 4,00	02	0,006
4,01 - 6,00	03	0,010
6,01 - 10,00	04	0,015
10,01 - 14,00	05	0,023
14,01 - 20,00	06	0,030
20,01 - 50,00	07	0,060
50,01 - 75,00	08	0,120
75,01 - 100,00	09	0,150
100,01 - 150,00	10	0,200
150,01 - 200,00	11	0,300
200,01 - 300,00	12	0,450
300,01 - 400,00	13	0,600
400,01 - 500,00	14	0,800
500,01 - 600,00	15	1,000
600,01 - 700,00	16	1,300
700,01 - 800,00	17	1,500
800,01 - 900,00	18	1,700
900,01 - 1.000,00	19	1,900
1.000,01 - 1.500,00	20	2,500
1.500,01 - 2.000,00	21	3,000
2.000,01 - 3.000,00	22	4,000
3.000,01 - 4.000,00	23	6,000
4.000,01 - 5.000,00	24	7,500
5.000,01+	25	9,00

α) Το οικόπεδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Μοναδιαία αξία (€/μ2)	Φ.Ζ.	Συντελεστής φόρου (€/μ2)
0,01 - 2,00	01	0,0037
2,01 - 4,00	02	0,0075
4,01 - 6,00	03	0,0125
6,01 - 10,00	04	0,0185
10,01 - 14,00	05	0,0285
14,01 - 20,00	06	0,0375
20,01 - 50,00	07	0,0750
50,01 - 75,00	08	0,1490
75,01 - 100,00	09	0,1850
100,01 - 150,00	10	0,2470
150,01 - 200,00	11	0,3700
200,01 - 300,00	12	0,5550
300,01 - 400,00	13	0,7400
400,01 - 500,00	14	0,9900
500,01 - 600,00	15	1,2500
600,01 - 700,00	16	1,6000
700,01 - 800,00	17	1,8500
800,01 - 900,00	18	2,0950
900,01 - 1.000,00	19	2,3500
1.000,01 - 1.500,00	20	3,100
1.500,01 - 2.000,00	21	3,700
2.000,01 - 3.000,00	22	4,9500
3.000,01 - 4.000,00	23	7,400
4.000,01 - 5.000,00	24	9,2500
5.000,01+	25	11,2500

✓ Αυξάνονται οι συντελεστές για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου που επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων, στην οποία πλέον συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού (αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013).

2. Για κάθε φυσικό πρόσωπο ο συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται και υπολογίζεται στο μέρος της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1, σύμφωνα με τα κλιμάκια και τους συντελεστές του παρακάτω πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 – 300.000	0,0%
300.000,01 – 400.000	0,1%
400.000,01 – 500.000	0,2%
500.000,01 – 600.000	0,3%
600.000,01 – 700.000	0,6%
700.000,01 – 800.000	0,7%
800.000,01 – 900.000	0,8%
900.000,01 – 1.000.000	0,9%
Υπερβάλλον	1,0%

Στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού σύμφωνα με την παράγραφο Β.2 του παρόντος. Στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία, έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών των επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

2. Για κάθε φυσικό πρόσωπο ο συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται και υπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1, σύμφωνα με τα κλιμάκια και τους συντελεστές του παρακάτω πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 – 200.000	0,0%
200.000,01 – 250.000	0,10%
250.000,01 – 300.000	0,15%
300.000,01 – 400.000	0,30%
400.000,01 – 500.000	0,50%
500.000,01 – 600.000	0,60%
600.000,01 – 700.000	0,80%
700.000,01 – 800.000	0,90%
800.000,01 - 900.000	1,00%
900.000,01 - 1.000.000	1,05%
1.000.000,01 - 2.000.000	1,10%
Υπερβάλλον	1,15%

~~Στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού σύμφωνα με την παράγραφο Β.2 του παρόντος.~~

Στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων, που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών των επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

✓ Ως προς τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες γενικά, αυξάνεται ο συντελεστής του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ από το 5 % στο 5,5 %, ενώ για τα οριζόμενα Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία ο ίδιος συντελεστής αυξάνεται από 2,5 % στο 3,5%.

✓ Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας παύουν να απαλλάσσονται από τον συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ και πλέον φορολογούνται με συντελεστή 1 τοις χιλίοις.

3. Για κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται και υπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και ισούται με το πέντε τοις χιλίοις (5%).

Στην, κατά το προηγούμενο εδάφιο, συνολική αξία δεν συμπεριλαμβάνεται, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α.:

α) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που απαλλάσσονται και κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος,
 β) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων δ' της παραγράφου Β.1 και η' της παραγράφου Β.2 του άρθρου 4 του παρόντος,
 γ) η αξία των δικαιωμάτων σε κτίσματα της παραγράφου Α.1 του άρθρου 4 του παρόντος, καθώς και σε οικόπεδα και γήπεδα των παραγράφων Β.1 και Β.2, εφόσον αυτά ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών. Ειδικά, για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις β', δ', ε', σ' και ζ' του άρθρου 3 του παρόντος και τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) του ν. 2778/1999, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. υπολογίζεται με συντελεστή τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5%) για τα ακίνητα τα οποία δεν ιδιοχρησιμοποιούν. Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. δεν συμπεριλαμβάνεται:

3. Για κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται και υπολογίζεται στην αξία των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 με συντελεστή πέντε και μισό τοις χιλίοις (5,5%).

Ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα ακίνητα τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών, υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1%). Ειδικά, για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις β', δ', ε', σ' και ζ' του άρθρου 3 του παρόντος και τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) του ν. 2778/1999, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. υπολογίζεται με συντελεστή τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5%) για τα ακίνητα τα οποία δεν ιδιοχρησιμοποιούν. Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. δεν συμπεριλαμβάνεται:

α) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που απαλλάσσονται και κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος και

β) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων δ' της παραγράφου Β.1 και η' της παραγράφου Β.2 του άρθρου 4 του παρόντος.

✓ Μειώνεται από 300.000 σε 200.000 το αφορολόγητο για τον συμπληρωματικό φόρο και αυξάνονται οι συντελεστές φόρου για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου.

Η νέα κλίμακα για τον συμπληρωματικό φόρο διαμορφώνεται ως εξής:

Κλιμάκιο (ευρώ)	συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Αξία ακινήτων	Φόρου
			(ευρώ)	(ευρώ)
200.000,00	0,00%	0,00	200.000,00	0,00
50.000,00	0,10%	50,00	250.000,00	50,00
50.000,00	0,15%	75,00	300.000,00	125,00
100.000,00	0,30%	300,00	400.000,00	425,00
100.000,00	0,50%	500,00	500.000,00	925,00
100.000,00	0,60%	600,00	600.000,00	1.525,00
100.000,00	0,80%	800,00	700.000,00	2.325,00
100.000,00	0,90%	900,00	800.000,00	3.225,00
100.000,00	1,00%	1.000,00	900.000,00	4.225,00
100.000,00	1,05%	1.050,00	1.000.000,00	5.275,00
1.000.000,00	1,10%	11.000,00	2.000.000,00	16.275,00
Υπερβάλλον	1,15%			

β. Με τον ν. 4387/2016 επήλθε και μια μεταβολή στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013. Πιο συγκεκριμένα, προστέθηκε νέο εδάφιο στην εν λόγω παράγραφο η οποία διαμορφώθηκε ως εξής⁶:

4. Κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός της νήσου Κεφαλληνίας και των νομών Φθιώτιδας και Φωκίδας και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Ιανουαρίου 2014 και Αυγούστου 2013 αντίστοιχα, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2014 και 2015. Για το έτος 2014, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., τα ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός της νήσου Κεφαλληνίας. Για το έτος 2014, ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων των κηρυχθέντων ως πολεοδομικά ανενεργών στην παλαιά τους θέση οικισμών Πεπονιάς, Πολύλακκου, Αξιόκαστρου, Κλήματος, Τραπεζίτσας - Πανάρετης και Πυλωρών του Νομού Κοζάνης, δυνάμει του από 5.12.2002 διατάγματος (Δ' 1075), απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., εφόσον, καθ' όλο το έτος 2013 αυτά δεν ήλεκτροδοτήθηκαν.

4. Κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός της νήσου Κεφαλληνίας και των νομών Φθιώτιδας και Φωκίδας και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Ιανουαρίου 2014 και Αυγούστου 2013 αντίστοιχα, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2014 και 2015. Για το έτος 2014, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., τα ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός της νήσου Κεφαλληνίας. Για το έτος 2014, ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων των κηρυχθέντων ως πολεοδομικά ανενεργών στην παλαιά τους θέση οικισμών Πεπονιάς, Πολύλακκου, Αξιόκαστρου, Κλήματος, Τραπεζίτσας - Πανάρετης και Πυλωρών του Νομού Κοζάνης, δυνάμει του από 5.12.2002 διατάγματος (Δ' 1075), απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., εφόσον, καθ' όλο το έτος 2013 αυτά δεν ήλεκτροδοτήθηκαν. **Κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός των περιφερειακών ενοτήτων Λευκάδας και Ιθάκης και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Νοεμβρίου 2015, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2015 και 2016. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης της απαλλαγής.**

⁶ Η αλλαγή αυτή ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 12.5.2016, σύμφωνα με το άρθρο 122 του ιδίου νόμου.

X. Πρόστιμα εκπρόθεσμων δηλώσεων Ε9

Την τελευταία στιγμή είχαμε μία σημαντική και δυσάρεστη έκπληξη αναφορικά με τα πρόστιμα των εκπρόθεσμων δηλώσεων Ε9. Στο ψηφισθέν πολυνομοσχέδιο (ν.4389/2016) υπήρξε τροποποίηση σε σχέση με την αρχική διάταξη που εισήχθη προς ψήφιση στη βουλή, με αποτέλεσμα η τελική διάταξη του άρθρου 51 του πολυνομοσχεδίου να έχει ως ακολούθως:

Για τις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν από την 31.12.2014 μέχρι και την 29.7.2016, δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν.2523/1997 (Α' 179) ή το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν.4174/2013 (Α' 170) κατά περίπτωση, **μειώνεται στο μισό.**

Βάσει των ανωτέρω προκύπτει ότι, στις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν από την 31-12- 2014 ή θα υποβληθούν μέχρι και την 29-7-2016, το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν.[2523/1997](#) ή το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν.[4174/2013](#), **Θα μειωθεί στο μισό.**

Η αρχική διάταξη έτσι όπως εισήχθη στη βουλή είχε ως εξής:

Διάταξη νόμου – άρθρο 51 (ν.4389/2016)

Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν.3427/2005 (Α' 312) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν από την 31.12.2014 μέχρι και την 29.7.2016, δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν.2523/1997 (Α' 179) ή το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν.4174/2013 (Α' 170) κατά περίπτωση.».

Αιτιολογική έκθεση

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται ουσιαστικά η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν, να διορθώσουν ή να συμπληρώσουν τη δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) χωρίς την επιβολή προστίμου, μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες, ώστε να υπάρξει ορθή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης αυτών.

Συνεπώς, τα πρόστιμα για δηλώσεις Ε9 ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν από 31.12.2014 ή θα υποβληθούν μέχρι και την 29.7.2016 όπως αυτά επιβλήθηκαν ή θα επιβληθούν έως 29.7.2016 –βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.2523/1997 ή του άρθρου 54 του ν.4174/2013—, **Θα μειώνονται στο ήμισυ.**

Για τις περιπτώσεις εκείνες που έχουν ήδη επιβληθεί μεγαλύτερα πρόστιμα από τις Δ.Ο.Υ. για υποβολή εκπρόθεσμων δηλώσεων Ε9 ετών 2010 και μετά, οι ενδιαφερόμενοι καλό θα είναι να υποβάλουν αίτηση στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. προκειμένου να τους επιστραφούν τα επιπλέον ποσά ή να συμψηφιστούν με τυχόν άλλες οφειλές.

XI. Τέλος συνδρομητικής τηλεόρασης 10%

Με το άρθρο 54 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) θεσπίστηκε τέλος συνδρομητικής τηλεόρασης το οποίο βαρύνει τους συνδρομητές των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης.

1. Επιβάλλεται αναλογικό τέλος υπέρ του Δημοσίου, με την ονομασία «τέλος στη συνδρομητική τηλεόραση», το οποίο βαρύνει τους συνδρομητές των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης.

Το τέλος αυτό επιβάλλεται επί κάθε μηνιαίου λογαριασμού κάθε σύνδεσης σε συνδρομητική τηλεόραση και υπολογίζεται ως ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού μηνιαίου λογαριασμού, περιλαμβανομένου και του πάγιου τέλους που εισπράττεται υπέρ της επιχείρησης, προ του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Εάν ο λογαριασμός εκδίδεται για περισσότερους μήνες επιβάλλονται τόσα τέλη όσοι και οι μήνες. Στην περίπτωση αυτή, για την εξεύρεση του τέλους, ο λογαριασμός επιμερίζεται σε ίσα μέρη, ανάλογα των μηνών για τους οποίους εκδίδεται, εφόσον από αυτόν δεν προκύπτει διαφορετικός επιμερισμός.

Το τέλος εισπράττεται από τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης και αποδίδεται στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλονται μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την έκδοση κάθε λογαριασμού, ανεξάρτητα από τον χρόνο εξόφλησης του λογαριασμού.

2. Απαλλαγές από φόρους και τέλη που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ ορισμένων προσώπων δεν καταλαμβάνουν το τέλος στη συνδρομητική τηλεόραση.

3. Στο τέλος του Παραρτήματος του ν. 4174/2013 (Α'170), όπως ισχύει, προστίθεται η φράση «Τέλος στη συνδρομητική τηλεόραση».

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του τέλους, ο χρόνος και η διαδικασία επιβολής και απόδοσής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αρχίζουν να ισχύουν από 1.6.2016 και καταλαμβάνουν λογαριασμούς που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Από πότε ισχύει: Από 1.6.2016 και καταλαμβάνει λογαριασμούς που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

XII. Αλλαγές στο φόρο πολυτελείας

Με το άρθρο 59 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) επήλθαν αλλαγές και στο άρθρο 17 του ν. 3833/2010 αναφορικά με το φόρο πολυτελείας. Πιο συγκεκριμένα αντικαταστάθηκε το άρθρο 17 του ανωτέρω νόμου.

1. Επιβάλλεται φόρος πολυτελείας στα επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 8703 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, καθώς και στα αυτοκίνητα τύπου jeep της δασμολογικής κλάσης 8704, το ποσοστό του οποίου ορίζεται για αυτοκίνητα με τιμή χονδρικής πώλησης από τον κατασκευαστή οίκο ως εξής:
 α) από 20.000 ευρώ μέχρι και 22.000 ευρώ, σε ποσοστό 10%
 β) άνω των 22.000 ευρώ και μέχρι 28.000 ευρώ, ποσοστό 30%.
 γ) άνω των 28.000 ευρώ, ποσοστό 40%

2. Προκειμένου για μεταχειρισμένα όμοια αυτοκίνητα, το ποσοστό του φόρου καθορίζεται, σύμφωνα με την κλίμακα της παραγράφου 1, ανάλογα με την αξία τους, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. [2960/2001](#).

Ο ανωτέρω φόρος επιβάλλεται επί της φορολογητέας αξίας του άρθρου 126 του ν. [2960/2001](#). Ο φόρος πολυτελείας δεν επιβάλλεται σε κοινοτικά αυτοκίνητα οχήματα τα οποία έχουν ταξινομηθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

3. Από το φόρο πολυτελείας εξαιρούνται:
 α) Τα επιβατικά αυτοκίνητα που προορίζονται να κυκλοφορήσουν ως δημόσιας χρήσης, τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα ασθενοφόρα, οι νεκροφόρες, τα οχήματα μεταφοράς κρατουμένων (κλούβες), τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα, καθώς και τα αυτοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους της Δασμολογικής Κλάσης 87.03 της πρώτης και δεύτερης υποπερίπτωσης της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 123 του ν. [2960/2001](#).
 β) Τα επιβατικά αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται από παραπληγικούς αναπήρους και αναπήρους με αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό κάτω άκρων, στις περιπτώσεις όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης για επιβατικά αυτοκίνητα κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.650 κυβικών εκατοστών.

Για τα αυτοκίνητα του προηγούμενου εδαφίου που παραλαμβάνονται με απαλλαγή από το φόρο πολυτελείας και αποδεσμεύονται από το καθεστώς απαλλαγής του τέλους ταξινόμησης πριν από την παρέλευση του κατά περίπτωση ισχύοντος ως προς το τέλος ταξινόμησης

1. Επιβάλλεται φόρος πολυτελείας επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται από τα άρθρα 19 και 20 του ν. 2859/2000 (Α' 248) για τα ενδοκοινοτικά αποκτούμενα και τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες και επί της τιμής πώλησης προ Φ.Π.Α. για τα εγχωρίως παραγόμενα, στα παρακάτω είδη:

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
α) Δέρματα ερπετών, κροκοδείλων, σαυροειδών και αγρίων ζώων γενικά καθώς και πτηνών, ψαριών και θαλασσίων ζώων γενικά, κατεργασμένα ή μη. Κωδικός Σ.Ο. 41.06.40, 41.13.30, EX41.14.10.90, 4103.20, EX 4103.90, EX 4106.91, EX 4106.92	10%
β) Τεχνουργήματα από δέρμα της περίπτωσης α). Κωδικός Σ.Ο. 42.02.21.00, 42.02.31.00, 42.03.30.30	10%
γ) Υποδήματα από δέρμα της περίπτωσης α). Δ.Κ. EX 64.03	10%
δ) Ενδύματα, εξαρτήματα της ένδυσης και άλλα είδη από γουνοδέρματα. Δ.Κ. 43.03	10%
ε) Τάπητες από οποιαδήποτε ύλη που περιέχουν μετάξι ή απορρίμματα από μετάξι σε ποσοστό πάνω από 10% στο συνολικό βάρος. Κωδικός Σ.Ο. 57.01.10.10, 57.01.90.10	10%
στ) Μαργαριτάρια ακατέργαστα ή κατεργασμένα, πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες, πέτρες, συνθετικές ή ανασχηματισμένες, κατεργασμένες ή ακατέργαστες. Εξαιρούνται εκείνες που προορίζονται για βιομηχανική χρήση. Διαμάντια έστω και κατεργασμένα Δ.Κ. 71.01, EX 71.02 , EX 71.03 και 71.04.	10%
ζ) Σκόνη διαμαντιού και σκόνη από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες φυσικές ή συνθετικές. Δ.Κ. 71.05	10%
η) Κοσμήματα με ή χωρίς πολύτιμες πέτρες και μέρη αυτών, από πολύτιμα	10%

περιοριστικού διαστήματος, εισπράττεται ο φόρος πολυτελείας που αναλογεί. Ο φόρος πολυτελείας επιβάλλεται επί της φορολογητέας αξίας του άρθρου 126 του ν. [2960/2001](#) (ΦΕΚ 265 Α')

γ) Τα είδη των περιπτώσεων η), θ), ι) και ια) του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού, των οποίων η φορολογητέα αξία επιβολής του φόρου πολυτελείας είναι μικρότερη των χιλίων (1.000) ευρώ ανά τεμάχιο.
δ) Τα αυτοκίνητα οχήματα, καινουργή ή μεταχειρισμένα, τα οποία παραχωρούνται με δωρεά στην Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα ή το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους.

ε) Για σκοπούς εφαρμογής της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, ως ιδιωτική χρήση νοείται η χρησιμοποίηση αεροπλάνου, υδροπλάνου και ελικόπτερου για μη εμπορική δραστηριότητα.

4. Επιβάλλεται φόρος πολυτελείας επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται από τα άρθρα 19 και 20 του ν. [2859/2000](#) (ΦΕΚ 248 Α') για τα ενδοκοινοτικώς αποκτούμενα και τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες και επί της τιμής πώλησης προ Φ.Π.Α. για τα εγχωρίως παραγόμενα, στα παρακάτω είδη:

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
α) Δέρματα ερπετών, κροκοδείλων, σαυροειδών και αγρίων ζώων γενικά καθώς και πτηνών, ψαριών και θαλασσίων ζώων γενικά, κατεργασμένα ή μη. Κωδικός Σ.Ο. 41.06.40, 41.13.30, EX41.14.10.90, 4103.20, EX 4103.90, EX 4106.91, EX 4106.92	10%
β) Τεχνουργήματα από δέρμα. Κωδικός Σ.Ο. 42.02.21.00, 42.02.31.00, 42.03.30.30	10%
γ) Υποδήματα από δέρμα. Δ.Κ. EX 64.03	10%
δ) Ενδύματα, εξαρτήματα της ένδυσης και άλλα είδη από γουνοδέρματα. Δ.Κ. 43.03	10%
ε) Τάπητες από οποιαδήποτε ύλη που περιέχουν μετάξι ή απορρίμματα από μετάξι σε ποσοστό πάνω από 10% στο συνολικό βάρος. Κωδικός Σ.Ο. 57.01.10.10, 57.01.90.10	10%
σ) Μαργαριτάρια ακατέργαστα ή κατεργασμένα, πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες, πέτρες ,	10%

μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.13	
θ) Είδη χρυσοχοΐας και μέρη αυτών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.14	10%
ι) Άλλα τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.15	10%
ια) Τεχνουργήματα από μαργαριτάρια, από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες ή από πέτρες συνθετικές ή ανασχηματισμένες. Δ.Κ. 71.16	10%
ιβ) Αεροπλάνα, υδροπλάνα και ελικόπτερα ιδιωτικής χρήσης. Δ.Κ. Ε.Χ. 88.02	20%
ιγ) Ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα Δ.Κ. 9101	10%
ιδ) Κάσες (κελύφη) για ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9111.10	10%
ιε) Βραχιόλια (μπρασελέ) ρολογιών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα από πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9113.10	

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής της περίπτωσης ιβ' της παρ. 1, ως ιδιωτική χρήση νοείται η χρησιμοποίηση αεροπλάνου, υδροπλάνου και ελικόπτερου για μη εμπορική δραστηριότητα.

3. Από το φόρο πολυτελείας εξαιρούνται:
α) τα είδη των περιπτώσεων η', θ', ι' και ια' του πίνακα της παρ. 1 του άρθρου αυτού, των οποίων η φορολογητέα αξία επιβολής του φόρου πολυτελείας είναι μικρότερη των χιλίων (1.000) ευρώ ανά τεμάχιο,
β) τα είδη των περιπτώσεων η', θ' και ι' του πίνακα της παραγράφου 1 από άργυρο των δασμολογικών κλάσεων EX 7113, EX 7114 και EX 7115.

4. Ειδικότερα από τον ως άνω φόρο πολυτελείας εξαιρούνται τα εγχωρίως παραγόμενα γουνοποιητικά προϊόντα που πωλούνται χονδρικώς στο εσωτερικό της χώρας μεταξύ των επιχειρήσεων.

5. Ο φόρος πολυτελείας των μεταφορικών μέσων της περίπτωσης ιβ' του πίνακα της παραγράφου 1, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης, βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές παράλληλα με τη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων και ως προς τις

συνθετικές ή ανασχηματισμένες, κατεργασμένες ή ακατέργαστες. Εξαιρούνται εκείνες που προορίζονται για βιομηχανική χρήση. Διαμάντια έστω και κατεργασμένα Δ.Κ. 71.01, EX 71.02, EX 71.03 και 71.04.		κυρώσεις εφαρμογή έχουν οι διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του ν. 2960/2001.
ζ) Σκόνη διαμαντιού και σκόνη από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες φυσικές ή συνθετικές. Δ.Κ. 71.05	10%	6. Για τα είδη της παραγράφου 1 που προέρχονται από τρίτες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, ο φόρος πολυτελείας βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις τελωνειακές αρχές κατά τη θέση αυτών σε ανάλωση, ενώ τα προερχόμενα από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα εγχωρίως παραγόμενα, ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας του επιτηδευματία.
η) Κοσμήματα με ή χωρίς πολύτιμες πέτρες και μέρη αυτών, από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.13	10%	7. Υπόχρεος για την απόδοση του φόρου για μεν τα εγχωρίως παραγόμενα είναι ο παραγωγός των προϊόντων, για δε τα προερχόμενα από τα λοιπά κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρόσωπο που πραγματοποιεί την ενδοκοινοτική απόκτηση.
θ) Είδη χρυσοχοΐας και μέρη αυτών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.14	10%	8. Ο φόρος πολυτελείας της παραγράφου 1 για τα εγχωρίως παραγόμενα ειδικά για τα πωλούμενα λιανικώς για τα οποία προηγούμενα δεν έχει επιβληθεί φόρος πολυτελείας λόγω παραγωγής τους από την ίδια επιχείρηση, επιβάλλεται επί της τιμής λιανικής πώλησης προ Φ. Π. Α., μειωμένης κατά 30%. Ο φόρος αυτός δεν επιβάλλεται εάν τα αγαθά αυτά εξάγονται ή αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικής παράδοσης. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης κατά την ενδοκοινοτική απόκτηση είναι ο χρόνος παραλαβής των ειδών από τον αποκτώντα, για δε τα εγχωρίως παραγόμενα, κατά την πώληση αυτών από τον παραγωγό. Τα θέματα που αφορούν τη βεβαίωση, τον έλεγχο, την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου και την έκδοση καταλογιστικών πράξεων διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά στη φορολογία εισοδήματος. Οι διατάξεις του ν. 2523/1997 (Α'179) εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία αυτή.
ι) Άλλα τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Δ.Κ. 71.15	10%	
ια) Τεχνουργήματα από μαργαριτάρια, από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες ή από πέτρες συνθετικές ή ανασχηματισμένες. Δ.Κ. 71.16	10%	
ιβ) Αεροπλάνα, υδροπλάνα και ελικόπτερα ιδιωτικής χρήσης. Δ.Κ. E.X. 88.02	20%	
ιγ)	
ιδ) Ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα Δ.Κ. 9101	10%	9. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο χρόνος, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την απόδοση του φόρου αυτού στις Δ.Ο.Υ.
ιε) Κάσες (κελύφη) για ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9111.10	10%	10. Τα είδη της παρ. 4 που παραλαμβάνονται ως πρώτες ύλες για την παραγωγή ετοίμων προϊόντων της ίδιας παραγράφου, απαλλάσσονται του φόρου πολυτελείας.
ιστ) Βραχιόλια (μπρασελέ) ρολογιών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα από πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9113.10	10%	11. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.
ιζ) Τα είδη των παραπάνω περιπτώσεων η', θ' και ι' από άργυρο των δασμολογικών κλάσεων EX 7113, EX 7114 και EX 7115 εξαιρούνται του φόρου πολυτελείας.		

Ειδικότερα από τον ως άνω φόρο πολυτελείας εξαιρούνται τα εγχωρίως παραγόμενα γουνοποιητικά προϊόντα που πωλούνται χονδρικώς στο εσωτερικό της χώρας μεταξύ των επιχειρήσεων.

5. Ο φόρος πολυτελείας των επιβατικών αυτοκινήτων και των μεταφορικών μέσων των περιπτώσεων ιβ) και ιγ) του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου 17, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης, βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές παράλληλα με τη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων και ως προς τις κυρώσεις εφαρμογή έχουν οι διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του ν. 2960/2001.

Για τα είδη της παραγράφου 4 που προέρχονται από τρίτες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, ο φόρος πολυτελείας βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις τελωνειακές αρχές κατά τη θέση αυτών σε ανάλωση, ενώ τα προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα εγχωρίως παραγόμενα, ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας του επιτηδευματία. Υπόχρεος για την απόδοση του φόρου για μεν τα εγχωρίως παραγόμενα είναι ο παραγωγός των προϊόντων, για δε τα προερχόμενα από τα λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρόσωπο που πραγματοποιεί την ενδοκοινοτική απόκτηση. Ο φόρος πολυτελείας της παραπάνω παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου για τα εγχωρίως παραγόμενα ειδικά για τα πωλούμενα λιανικώς για τα οποία προηγούμενα δεν έχει επιβληθεί φόρος πολυτελείας λόγω παραγωγής τους από την ίδια επιχείρηση, επιβάλλεται επί της τιμής λιανικής πώλησης προ Φ.Π.Α., μειωμένης κατά 30%. Ο φόρος αυτός δεν επιβάλλεται εάν τα αγαθά αυτά εξάγονται ή αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικής παράδοσης. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης κατά την ενδοκοινοτική απόκτηση είναι ο χρόνος παραλαβής των ειδών από τον αποκτώντα, για δε τα εγχωρίως παραγόμενα, κατά την πώληση αυτών από τον παραγωγό. Τα θέματα που αφορούν τη βεβαίωση, τον έλεγχο, την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου και την έκδοση καταλογιστικών πράξεων διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά στη φορολογία εισοδήματος. Οι διατάξεις του ν. [2523/1997](#) (ΦΕΚ 179 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία αυτή. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο χρόνος, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την απόδοση του φόρου αυτού στις Δ.Ο.Υ..

6. Τα είδη της παραγράφου 4 που παραλαμβάνονται ως πρώτες ύλες για την παραγωγή ετοίμων προϊόντων της ίδιας παραγράφου, απαλλάσσονται του φόρου πολυτελείας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές: Από 1.6.2016 και καταλαμβάνει και καταλαμβάνει αυτοκίνητα για τα οποία το τέλος ταξινόμησης καθίσταται απαριθμητό από την ημερομηνία αυτή και μετά.

XIII. Αλλαγές στον Τελωνειακό Κώδικα

A. Συντελεστές Ε.Φ.Κ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3.α του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις β', γ', στ'.ζ', ι', ια', ιβ', ιγ' και κστ' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 ως ακολούθως:

Είδος	Κωδικός ΣΟ	Ποσό φόρου	Μονάδα επιβολής
β) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο	2710 1141 και EX 27101145	700 670	1.000 λίτρα
- με αριθμό οκτανίων μέχρι 96,5			
- με αριθμό οκτανίων μεγαλύτερο των 96,5	EX27101145 και 27101149		
γ) Βενζίνη χωρίς μόλυβδο με την προσθήκη ειδικών προσθέτων, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, προσφέρεται προς πώληση ή και χρησιμοποιείται ως ισοδύναμο καύσιμο αντί της μολυβδούχου βενζίνης των κωδικών της Σ.Ο.2710 11 51 και 2710 11 59	2710 11 41 2710 11 45 και 2710 11 49	700 670	1.000 λίτρα
στ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων	2710 19 41 2710 19 45 και 2710 19 49	410 330	1.000 λίτρα
ζ) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης	2710 19 41 2710 19 45 και 2710 19 49	410 330	1.000 λίτρα
η) Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται για χρήσεις άλλες από αυτές που καθορίζονται στις παραπάνω περιπτώσεις στ) και ζ)	2710 19 41 2710 19 45 και 2710 19 49	410 330	1.000 λίτρα
ι) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων	2710 19 21 και 2710 19 25	410 330	1.000 λίτρα
ια) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης	2710 19 21 και 2710 19 25	410 330	1.000 λίτρα
ιβ) Φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), που χρησιμο-ποιείται για άλλες χρήσεις εκτός από αυτές που καθορίζονται στις παραπάνω περιπτώσεις ι) και ια)	2710 19 21 και 2710 19 25	410 330	1.000 λίτρα
ιγ) Υγραέρια (LPG) που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων	271112 11 έως 2711 19 00	430 330	χιλιόγραμμα
κστ) Βιοντήζελ από μεθυλεστέρες λιπαρών οξέων, όπως ορίζεται με την απόφαση Α.Χ.Σ. 334/2004, που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, είτε αυτούσιο είτε σε ανάμιξη με πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) της παραπάνω περίπτωσης στ)	3824 90 99	410 330	1.000 λίτρα

Με την «ΔΕΦΚΦ 1082463 ΕΞ 2016/ 31.5.2016 Κοινοποίηση διατάξεων του σχεδίου νόμου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» έγιναν γνωστά τα εξής :

Ειδικότερα, οι συντελεστές ΕΦΚ των ως άνω περιπτώσεων αυξάνονται ως ακολούθως:

- **Βενζίνη χωρίς μόλυβδο (περιπτώσεις β, γ) από 670 σε 700 ευρώ ανά 1000 λίτρα,**
- **Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (περιπτώσεις στ, ζ, η), από 330 σε 410 ευρώ ανά 1000 λίτρα,**
- **Φωτιστικό πετρέλαιο (περιπτώσεις ι, ια, ιβ,) από 330 σε 410 ευρώ ανά 1000 λίτρα,**
- **Υγραέριο κίνησης της περίπτωσης (ιγ), από 330 σε 430 ευρώ ανά 1000 χιλιόγραμμα.**
- **Βιοντίζελ από μεθυλεστέρες λιπαρών οξέων της περίπτωσης (κστ), από 330 σε 410 ευρώ ανά 1000 λίτρα.**

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2017, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 60 του κοινοποιούμενου σχεδίου νόμου.

Επίσης με τις διατάξεις της **παραγράφου 3β του άρθρου 60** του ως άνω σχεδίου νόμου, οι συντελεστές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) και του φωτιστικού πετρελαίου (κηροζίνη), των περιπτώσεων (ζ) και (ια), τα οποία χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης για τη χρονική περίοδο από τη 15η Οκτωβρίου μέχρι και την 30η Απριλίου, αυξάνονται από 230 σε 280 ευρώ ανά 1000 λίτρα.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν από **15 Οκτωβρίου 2016**, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 60 του ανωτέρω σχεδίου νόμου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 61, του κοινοποιούμενου σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την επιβολή ΕΦΚ στο φυσικό αέριο.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις της **παραγράφου 1, του άρθρου 61**, με τις οποίες αντικαθίσταται η περίπτωση ζ), του **άρθρου 78**, του v. **2960/2001** (ΦΕΚ/Α'/265), χορηγείται απαλλαγή στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της **παραγράφου 2, του άρθρου 61**, αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) του φυσικού αερίου των κωδικών Σ.Ο. 2711 11 00 και 2711 21 00, των περιπτώσεων ιζ) και ιη), της **παρ. 1 του άρθρου 73**, του v. **2960/2001**, ως ακολούθως:

α) Στην περίπτωση ιζ) που αφορά στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης, γίνεται διαχωρισμός μεταξύ της οικιακής χρήσης και της χρήσης από τους λοιπούς καταναλωτές. Όσον αφορά την οικιακή χρήση ο συντελεστής ΕΦΚ μειώνεται από 1,5 σε 0,30€/Gigajoule, ενώ για την χρήση από τους λοιπούς καταναλωτές παραμένει σε 1,50 €/Gigajoule.

β) Στην περίπτωση ιη) που αφορά στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις (π.χ. βιομηχανική, κλπ) εκτός από αυτές που καθορίζονται στις περιπτώσεις ιστ) και ιζ) της παραγράφου 1, του άρθρου 73, του v. **2960/2001**, αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής ΕΦΚ και πλέον επιβάλλεται κλιμακωτά, αναλόγως της κατανάλωσης που πραγματοποιείται, ως εξής:

-για ετήσια κατανάλωση >3.600.000 Gjoule (>1.000.000 Mwh), 0,30 €/Gigajoule

-για ετήσια κατανάλωση από 1.800.001 έως 3.600.000 Gjoule (από 500.001 έως 1.000.000 Mwh), 0,35 €/Gigajoule

-για ετήσια κατανάλωση από 360.001 έως 1.800.000 Gjoule (από 100.001 έως 500.000 Mwh), 0,40 €/Gigajoule

-για ετήσια κατανάλωση από 36.000 έως 360.000 Gjoule (από 10.000 έως 100.000 Mwh), 0,45 €/Gigajoule
-για ετήσια κατανάλωση < 36.000 Gjoule (<10.000 Mwh), 1,5 €/Gigajoule

Τέλος, με τις διατάξεις της [παραγράφου 3, του άρθρου 61](#), η περίπτωση ιβ' της [παρ. 1 του άρθρου 78](#) του ν. [2960/2001](#), όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο του ν. [4379/2016](#) (Α' 63), η οποία αφορά στην απαλλαγή από τον ΕΦΚ του φυσικού αερίου που παραλαμβάνεται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως πρώτη ύλη για την παραγωγή των προϊόντων τους, εξαιρουμένων των ενεργειακών προϊόντων, καταργείται από τότε που ίσχυσε.

Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις της [παρ. 1 του άρθρου 61](#), ισχύουν από 1.6.2016, ενώ οι διατάξεις της παρ. 2, ισχύουν από 1.1.2017, σύμφωνα με την [παράγραφο 4 του άρθρου 61](#) του κοινοποιούμενου σχεδίου νόμου.

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές: Οι ανωτέρω αλλαγές ισχύουν από **1.1.2017**.

B. Αύξηση Ε.Φ.Κ. στο πετρέλαιο θέρμανσης

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3.β του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 ως ακολούθως:

α) Για την εφαρμογή των παραπάνω περιπτώσεων ζ' για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) και ια' για το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), τα οποία χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης για τη χρονική περίοδο από τη 15η Οκτωβρίου μέχρι και την 30ή Απριλίου κάθε έτους, ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζεται σε διακόσια τριάντα (230) ευρώ το χιλιόλιτρο.	α) Για την εφαρμογή των παραπάνω περιπτώσεων ζ' για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL), και ια' για το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), τα οποία χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης για τη χρονική περίοδο από τη 15η Οκτωβρίου μέχρι και την 30ή Απριλίου κάθε έτους, ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ. Κ.) ορίζεται σε διακόσια ογδόντα (280) ευρώ το χιλιόλιτρο .
--	--

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **15.10.2016**.

Γ. Αύξηση στο Ε.Φ.Κ. στη μπύρα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2.β του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 2960/2001 ως εξής:

2. Ο φόρος αυτός ορίζεται σε δύο ευρώ και εξήντα λεπτά (2,60 €) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπύρας.	2. Ο φόρος αυτός ορίζεται σε πέντε ευρώ (5 ευρώ) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπύρας.
--	--

Με την «ΔΕΦΚΦ 1082463 ΕΞ 2016/ 31.5.2016 Κοινοποίηση διατάξεων του σχεδίου νόμου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» έγιναν γνωστά τα εξής :

Με τις διατάξεις της [παραγράφου 2γ του άρθρου 60](#) του ως άνω σχεδίου νόμου, προβλέπεται αντίστοιχη αύξηση του μειωμένου κατά 50% συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) της μπύρας έναντι του

ισχύοντος κανονικού συντελεστή για τη μπύρα που παράγεται στη χώρα μας ή στα άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, εφόσον η παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπύρας ετησίως.

Ευνόητο είναι ότι για την εφαρμογή των ανωτέρω συντελεστών θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία κατά την οποία ο φόρος καθίσταται απαιτητός, σύμφωνα με το [άρθρο 56](#) του ν.[2960/2001](#) και όχι η ημερομηνία βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου αυτού, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 110 του ιδίου νόμου.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **1.6.2016**.

Δ. Μείωση Ε.Φ.Κ. φυσικού αερίου για οικιακή χρήση

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) μειώθηκε ο Ε.Φ.Κ. του φυσικού αερίου για οικιακή χρήση από 1,5 σε 0,30 ανά gigajoule. Η διάταξη έχει ως ακολούθως:

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 οι περιπτώσεις ιζ' και ιη' αντικαθίστανται ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
ιζ') Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης -για οικιακή χρήση	2711 11 00 και 27112100	0,3	Gigajoule μεικτή θερμογόνος δύναμη
-για χρήση από τους λοιπούς καταναλωτές		1,5	
ιη') Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις εκτός από αυτές που καθορίζονται στις παραπάνω ιστ.) και ιζ) περιπτώσεις	2711 11 00 και 27112100		Gigajoule μεικτή θερμογόνος δύναμη
-για ετήσια κατανάλωση >3.600.000 Gjoule (>1.000.000 Mwh)		0,30	
-για ετήσια κατανάλωση από 1.800.001 έως 3.600.000 Gjoule (από 500.001 έως 1.000.000 Mwh)		0,35	
-για ετήσια κατανάλωση από 360.001 έως 1.800.000 Gjoule (από 100.001 έως 500.000 Mwh)		0,40	
-για ετήσια κατανάλωση από 36.000 έως 360.000 Gjoule (από 10.000 έως 100.000 Mwh)		0,45	
-για ετήσια κατανάλωση < 36.000 Gjoule (<10.000		1,50	

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **1.6.2017**

Ε. Καταργείται ο μειωμένος συντελεστής Ε.Φ.Κ. αιθυλικής αλκοόλης που εφαρμοζόταν στα Δωδεκάνησα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2.α του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016), αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 81 του ν. 2960/2001, αναφορικά με το μειωμένο συντελεστή Ε.Φ.Κ. στην περιοχή των Δωδεκανήσων.

2. α. Η παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής :

<p>3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή για την αιθυλική αλκοόλη που προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή που περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε χίλια διακόσια είκοσι πέντε (1.225) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.</p> <p>Ο κατά τα παραπάνω μειωμένος συντελεστής εφαρμόζεται και στην περιοχή Δωδεκανήσου για την αιθυλική αλκοόλη που περιέχεται και στα λοιπά, πλην των παραπάνω, αλκοολούχα ποτά ή άλλα αλκοολούχα προϊόντα, τα οποία αποκτώνται από άλλα Κράτη – Μέλη της Κοινότητας, αποστέλλονται από φορολογική αποθήκη της λοιπής Ελλάδος ή εισάγονται στην περιοχή αυτή από τρίτες χώρες.</p> <p>Η ίδια μείωση του φόρου ισχύει και για την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται στην περιοχή αυτή για την παραγωγή των παραπάνω ποτών και προϊόντων. Οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.</p>	<p>3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, για την αιθυλική αλκοόλη που προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή που περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε χίλια διακόσια είκοσι πέντε (1.225) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.</p> <p>Οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.</p>
--	---

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από 1.1.2018.

XIV. Φόρος κατανάλωσης στα υγρά αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016), προστέθηκε νέο άρθρο 53^Α στον ν. 2960/2001 με τίτλο «Επιβολή Φόρου Κατανάλωσης-Βάση Υπολογισμού και Συντελεστές Φόρου-Βεβαίωση και Είσπραξη του Φόρου».

Στην παρ. 1.α του νέου αυτού άρθρου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα, ως ακολούθως:
- α) Στα υγρά αναπλήρωσης, τα οποία περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα του κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 85437090 ή σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης ή φιαλίδια μίας χρήσης που προορίζονται να ενσωματωθούν σε συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου, τα οποία κατατάσσονται στον κωδικό Σ.Ο. 38249092. Οι συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου του κωδικού Σ.Ο. 85437090 δεν υπόκεινται σε Φόρο Κατανάλωσης, εφόσον αποτελούνται μόνο από την εξωτερική συσκευή και δεν περιέχουν υγρά τα οποία καταναλώνονται μέσω αυτής.

α) Ως «ηλεκτρονικό τσιγάρο» ορίζεται το προϊόν, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κατανάλωση ατμού με επιστόμιο ή στοιχείο του εν λόγω προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου του περιέκτη, του δοχείου και της συσκευής χωρίς περιέκτη ή δοχείο. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα μπορούν να είναι είτε επαναπληρώσιμα μέσω περιέ- κτη επαναπλήρωσης και δοχείου είτε επαναπληρώσιμα με περιέκτες μίας χρήσης.

β) Ως «περιέκτης επαναπλήρωσης» ορίζεται το δοχείο που περιέχει υγρό, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για να επαναπληρώσει ηλεκτρονικό τσιγάρο.

Ο συντελεστής φόρου που εφαρμόζεται είναι δέκα λεπτά (0,10) ανά χιλιοστόλιτρο (ml) προϊόντος.

Με την «ΔΕΦΚΦ 1082463 ΕΞ 2016/ 31.5.2016 Κοινοποίηση διατάξεων του σχεδίου νόμου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» έγιναν γνωστά τα εξής :

Όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση από πλευράς Φ.Π.Α.

1. Με το φόρο κατανάλωσης των υγρών αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου και του καφέ βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά την ίδια χρονική στιγμή και ο Φ.Π.Α.
2. Η φορολογητέα αξία επιβολής του Φ.Π.Α. προσδιορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 του ν.2859/2000 με βάση την αξία πώλησης των προϊόντων (τιμολογιακή αξία) στην ενδοκοινοτική απόκτηση, ενώ στην εισαγωγή προσδιορίζεται από το άρθρο 20 του ν.2859/2000, με βάση την δασμολογητέα αξία προστιθεμένων των δασμών, φόρων κ.λ.π. καθώς και των παρεπόμενων εξόδων, όπως έξοδα προμήθειας, μεσιτείας κ.λ.π.
3. Σημειώνεται ότι οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές των εν λόγω προϊόντων ασκούν το δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των εισροών τους με την υποβολή του προβλεπόμενου παραστατικού στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, βάσει του άρθρου 30 του ν.2859/2000.
4. Τέλος, για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς φορολογικής αποθήκης αναστέλλεται η καταβολή πέραν του αναλογούντος φόρου κατανάλωσης και του Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν.2859/2000 (ΦΕΚ 48/Α) «Κύρωση Κώδικα Φ.Π.Α.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από 1.1.2017.

XV. Φόρος κατανάλωσης στον καφέ

Στην παρ. 1 του νέου άρθρου 53^A του ν. 2960/2001, προστίθενται και οι ακόλουθες περιπτώσεις β' έως ε' που αφορούν στην επιβολή φόρου κατανάλωσης στον καφέ.

1. Επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα, ως ακολούθως:
 - β) Στον καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 21 00 και 0901 22 00.
 - γ) Στον μη καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 11 00 και 0901 12 00.
 - δ) Στο στιγμιαίο καφέ του κωδικού Σ.Ο. EX 2101 11 00.
 - ε) Στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών Σ.Ο. EX 2101 12 92 και 2101 12 98.

Οι συντελεστές του φόρου είναι οι εξής:

- ✓ Για τα προϊόντα της περίπτωσης β', τρία (3) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.
- ✓ Για τα προϊόντα της περίπτωσης γ', δύο (2) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.
- ✓ Για τα προϊόντα της περίπτωσης δ', τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.
- ✓ Για τα προϊόντα της περίπτωσης ε', τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **1.1.2017**.

XVI. Αύξηση του αναλογικού φόρου στα τσιγάρα και στον καπνό

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 60 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016), αντικαταστάθηκαν και οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 97 του ν. 2960/2001. Ας δούμε τις αλλαγές αυτές που αφορούν στην αύξηση του αναλογικού φόρου στα τσιγάρα και στον λεπτοκομμένο καπνό:

<p>Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά υπολογίζεται ως εξής:</p> <p>1. Στα τσιγάρα και τα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά ο ειδικός φόρος κατανάλωσης διαρθρώνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) σε ένα πάγιο φόρο, ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι 82,50 ευρώ ανά χιλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι το ίδιο για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων, και β) σε έναν αναλογικό φόρο, ο συντελεστής του οποίου είναι 26% και υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ο ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων. Το συνολικό ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β' δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 117,50 ευρώ ανά χιλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα). <p>....</p> <p>3. Στο λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων, ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζεται στα 170 ευρώ ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους.</p>	<p>1. Στα τσιγάρα και τα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά ο ειδικός φόρος κατανάλωσης διαρθρώνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) σε ένα πάγιο φόρο, ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι 82,50 ευρώ ανά χιλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι το ίδιο για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων, και β) σε έναν αναλογικό φόρο, ο συντελεστής του οποίου είναι 26% και υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ο ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων. Το συνολικό ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β' δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 117,50 ευρώ ανά χιλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα). <p>....</p> <p>3. Στο λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων, ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζεται στα 170 ευρώ ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους.</p>
--	---

Με την «ΔΕΦΚΦ 1082463 ΕΞ 2016/ 31.5.2016 Κοινοποίηση διατάξεων του σχεδίου νόμου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» έγιναν γνωστά τα εξής :

I . Βιομηχανοποιημένα καπνά (άρθρο 60, παράγραφος 1)

A) Τσιγάρα

Με τις διατάξεις της [παραγράφου 1α του άρθρου 60](#) του ως άνω σχεδίου νόμου, ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις της περίπτωσης β) της [παραγράφου 1 του άρθρου 97](#) του ν. [2960/2001](#) συντελεστής του αναλογικού φόρου που επιβάλλεται στα τσιγάρα και τα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά, ο οποίος υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 Φορολογική Μονάδα), ορίζεται σε ποσοστό 26%, αντί του 20% που ισχύει σήμερα.

B) Λεπτοκομμένος Καπνός

Με τις διατάξεις της [παραγράφου 1β του άρθρου 60](#) του ως άνω σχεδίου νόμου, ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις της [παραγράφου 3 του άρθρου 97](#) του ν. [2960/2001](#) συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), ο οποίος υπολογίζεται ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους, ορίζεται στα 170 ευρώ αντί των 156,70 ευρώ που ισχύει σήμερα.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις στη φορολογία των βιομηχανοποιημένων καπνών ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2017, σύμφωνα με την [παράγραφο 4 του άρθρου 60](#) του κοινοποιούμενου σχεδίου νόμου. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης των νέων συντελεστών Ε.Φ.Κ., οι υπόχρεοι για την καταβολή του Ε.Φ.Κ. του [άρθρου 101](#) του ν. [2960/2001](#) Ε.Τ.Κ., που επιβάλλεται στα τσιγάρα και στον λεπτοκομμένο καπνό, θέτουν σε ανάλωση κάθε μήνα ποσότητα των εν λόγω προϊόντων, όχι μεγαλύτερη από την ποσότητα που αντιστοιχεί στον μέσο όρο των μηνιαίων αναλώσεών τους κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

Για την εφαρμογή της εν λόγω μεταβατικής διάταξης, τα αρμόδια Τελωνεία για την φορολογία των βιομηχανοποιημένων καπνών, υποχρεούνται ανά μήνα να ελέγχουν και να παρακολουθούν ανά υπόχρεο, τις αναλωθείσες ποσότητες των εν λόγω προϊόντων, από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου έως 31.12.2016, έτσι ώστε οι ποσότητες αυτές να μην υπερβαίνουν το μέσο όρο των μηνιαίων αναλώσεών τους κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Γ) ΦΠΑ (Βιομηχανοποιημένων Καπνών).

Με τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 52](#) του ως άνω σχεδίου νόμου, οι οποίες σας κοινοποιήθηκαν με την αρ. [ΠΟΛ.1063/30.5.2016 ΔΥΟ](#), ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του [άρθρου 21](#) του ν. [2859/2000](#) (ΦΕΚ 48/A) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας», συντελεστής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), αναπροσαρμόζεται από 23% σε 24%. Ως εκ τούτου, ο διαμορφούμενος συντελεστής ΦΠΑ, ο οποίος επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, αναπροσαρμόζεται από 18,70 % σε 19,35% επί της τιμής λιανικής πώλησης.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις στη φορολογία των βιομηχανοποιημένων καπνών αναφορικά με τον Φ.Π.Α., ισχύουν από 1ης Ιουνίου 2016, σύμφωνα με την [παράγραφο 2 του άρθρου 52](#) του κοινοποιούμενου σχεδίου νόμου.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **1.1.2017**.

XVII. Τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας 5%

Με τις διατάξεις του άρθρου 55 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) θεσπίστηκε τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας 5%. Ας δούμε τι αναφέρουν οι νέες διατάξεις

<p>1. Επιβάλλεται αναλογικό τέλος υπέρ του Δημοσίου, με την ονομασία «τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας», το οποίο βαρύνει τους συνδρομητές των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας. Το τέλος αυτό επιβάλλεται επί κάθε μηνιαίου λογαριασμού κάθε σύνδεσης σταθερής τηλεφωνίας με πρόσβαση σε υπηρεσίες φωνής ή/και ευρυζωνικής πρόσβασης (internet) και υπολογίζεται ως ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού μηνιαίου λογαριασμού, περιλαμβανομένου και του πάγιου τέλους που εισπράττεται υπέρ της επιχείρησης, προ του φόρου προστιθέμενης αξίας.</p> <p>Εάν ο λογαριασμός εκδίδεται για περισσότερους μήνες επιβάλλονται τόσα τέλη όσοι και οι μήνες. Στην περίπτωση αυτή, για την εξεύρεση του τέλους, ο λογαριασμός επιμερίζεται σε ίσα μέρη, ανάλογα των μηνών για τους οποίους εκδίδεται, εφόσον από αυτόν δεν προκύπτει διαφορετικός επιμερισμός.</p> <p>Το τέλος εισπράττεται από τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας από τους συνδρομητές και αποδίδεται στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλονται μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την έκδοση κάθε λογαριασμού, ανεξάρτητα από τον χρόνο εξόφλησης του λογαριασμού.</p> <p>2. Απαλλαγές από φόρους και τέλη που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ ορισμένων προσώπων δεν καταλαμβάνουν το τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας.</p>
--

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από **1.1.2017**.

XVIII. Φόρος διαμονής

Με το άρθρο 53 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) θεσπίστηκε νέος φόρος υπέρ του Δημοσίου που ονομάστηκε «Φόρος Διαμονής». Ας δούμε τι προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις:

1. Επιβάλλεται φόρος υπέρ του Δημοσίου, με την ονομασία «Φόρος Διαμονής» σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Ο φόρος διαμονής επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση του δωματίου, σουίτας, διαμερίσματος ή ενιαίας κατοικίας:
α. Σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως ακολούθως:

1-2 αστέρων	0,50 €
3 αστέρων	1,50 €
4 αστέρων	3,00 €
5 αστέρων	4,00 €

και

β. Σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, ως ακολούθως:

1-2 κλειδιών	0,25 €
3 κλειδιών	0,50 €
4 κλειδιών	1,00 €

2. Ο φόρος διαμονής επιβάλλεται από τις επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου κατά την έκδοση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, του φορολογικού στοιχείου, και αποδίδεται στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις, οι οποίες υποβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν της έκδοσης κάθε φορολογικού στοιχείου. Φόρος διαμονής δεν επιβάλλεται σε περίπτωση δωρεάν παροχής υπηρεσιών διαμονής από τις ανωτέρω επιχειρήσεις.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν από την **1.1.2018** για φορολογικά στοιχεία που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

XIX. Συμμετοχή του Δημοσίου στα τυχερά παίγνια

Με το άρθρο 56 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του του άρθρου 50 του ν. 4002/2011, σχετικά με τη συμμετοχή του Δημοσίου στα τυχερά παίγνια. Οι διατάξεις αυτές έχουν ως εξής:

1. Οι διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 4002/2011 (Α' 180) αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Για όλα τα τυχερά παίγνια η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα έσοδα καθορίζεται σε τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του μικτού κέρδους που αφορά τα ποσά τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας.

Τα έσοδα αυτά αποδίδονται στο Δημόσιο εντός δεκαέξι (16) ημερών από το τέλος του ημερολογιακού μήνα που αφορούν.

Από πότε ισχύει η αλλαγή: Η ισχύς της ανωτέρω παραγράφου αυτής αρχίζει από 1 Ιανουαρίου 2016.

Για έσοδα που έχουν πραγματοποιηθεί από 1.1.2016 έως και το τέλος του προηγούμενου μήνα από τον μήνα δημοσίευσης του παρόντος, η καταβολή πραγματοποιείται εμπρόθεσμα εντός δεκαέξι (16) ημερών από το τέλος του ημερολογιακού μήνα δημοσίευσης του παρόντος⁷.

⁷ Να θυμίσουμε ότι ειδικό τέλος πέντε (0,05) λεπτών του ευρώ, ανά στήλη, κάθε παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. που είχε αρχικά θεσπιστεί με το άρθρο 12 του ν. 4346/2015 και καταργήθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 113 του ν. 4387/2016. Η καταργούμενη διάταξη είχε ως εξής: [«1. Επιβάλλεται ειδικό τέλος πέντε (0,05) λεπτών του ευρώ, ανά στήλη, κάθε παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε..Το ειδικό τέλος βαρύνει τον παίκτη και αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο, απευθείας, από την ΟΠΑΠ Α.Ε..Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και ο χρόνος απόδοσης του ειδικού τέλους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»]

2. Στο Παράρτημα του ν. 4174/2013 (Α'170), όπως ισχύει, μετά τη φράση «Φόρος επί του ζύθου (άρθρο 39 του β.δ. 24.9/20.10.1958, όπως ισχύει)» προστίθεται η φράση «Ειδικό Τέλος Παιγνίων ανά στήλη»]

XX. Αλλαγές στα τέλη ταξινόμησης των αυτοκινήτων

Με το άρθρο 59 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) επήλθαν αλλαγές στον τρόπο υπολογισμού του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων με καθιέρωση νέων συντελεστών και εκπτώσεις αναλόγως με τους ρύπους που εκπέμπουν.

α. Ορίζονται νέοι συντελεστές για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης στα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, οι οποίοι κυμαίνονται από 4% έως 32%, ανάλογα με τη φορολογητέα αξία των αυτοκινήτων και καταργείται το κριτήριο του κυλινδρισμού.

β. Οι ως άνω συντελεστές διαφοροποιούνται περαιτέρω ανάλογα με την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Συγκεκριμένα για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) είναι: μικρότερη ή ίση των 100 γρ./χλμ, οι συντελεστές μειώνονται κατά 5%, μεγαλύτερη από 120 και μικρότερη ή ίση από 140 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 10%, μεγαλύτερη από 140 και μικρότερη ή ίση από 160 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 20%, μεγαλύτερη από 160 και μικρότερη ή ίση από 180 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 30%, μεγαλύτερη από 180 και μικρότερη ή ίση από 200 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 40%, μεγαλύτερη από 200 και μικρότερη ή ίση από 250 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 60%, μεγαλύτερη από 250 γρ./χλμ, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 100%. γ. Για επιβατικά αυτοκίνητα, τα οποία δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του ισχύοντος, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro), καθώς και του αμέσως προηγούμενου προτύπου και δεν είναι συμβατικής τεχνολογίας, οι προαναφερόμενοι συντελεστές αυξάνονται κατά 200%, ενώ για αυτοκίνητα οχήματα συμβατικής τεχνολογίας και για τα οποία δεν αποδεικνύονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, οι συντελεστές αυξάνονται κατά 500%, σε συνδυασμό με την οριζόμενη περίπτωση.

δ. Υπόκεινται εφεξής και τα υβριδικά αυτοκίνητα σε τέλος ταξινόμησης περιοριζόμενο στο 50% του προβλεπόμενου. (Σήμερα τα οχήματα αυτά δεν υπόκεινται σε τέλος ταξινόμησης).

ε. Προβλέπονται νέοι συντελεστές τέλους ταξινόμησης φορτηγών αυτοκινήτων, ως εξής:

10% και 8% για κλειστά και ανοιχτά φορτηγά μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους αντίστοιχα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού,

5% για όλες τις βάσεις φορτηγών ανεξάρτητα του μικτού βάρους,

8% για επιβατικά διπλοκάμπινα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους που διαθέτουν χωριστό ανοιχτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων.

στ. Τα ποσά του τέλους ταξινόμησης στα οποία υποβάλλονται τα ανοικτά ή κλειστά φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους άνω των 3,5 τόνων που προέρχονται από διασκευή ελκυστήρων της δασμολογικής κλάσης (δ.κ.) 87.01, επιβατικών αυτοκινήτων (λεωφορείων) της δ.κ. 87.02, φορτηγών αυτοκινήτων ψυγείων της δ.κ. 87.04 για τα οποία δεν έχει καταβληθεί το αναλογούν τέλος ταξινόμησης αυτοκινήτων οχημάτων ειδικών χρήσεων της δ.κ. 87.05 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, προσαυξάνονται κατά πεντακόσια (500) ευρώ στις περιπτώσεις που από τη μετασκευή προκύπτει ανατρεπόμενο ή βυτιοφόρο όχημα.

ζ. Προβλέπεται ότι, η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων διαμορφώνεται εφεξής, με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων του αυτοκινήτου, κατά τύπο, παραλλαγή και έκδοση αυτού. (Σήμερα διαμορφώνεται από την άθροιση της τιμής χονδρικής πώλησης από τον κατασκευαστή οίκο του αυτοκινήτου και τα έξοδα ασφάλισης και μεταφοράς του αυτοκινήτου στη χώρα).

Η φορολογητέα αξία των μεταχειρισμένων επιβατικών αυτοκινήτων μειώνεται περαιτέρω ποσοστιαία με χρήση συντελεστή 0,10 αντί 0,30 που ισχύει για κάθε 500 επιπλέον χιλιόμετρα που έχουν διανυθεί από τον ετήσιο μέσο όρο. Η απομείωση βάσει διανυθέντων χιλιομέτρων δεν πρέπει να ξεπερνά το 10% από 30% που είναι σήμερα, της αξίας που προσδιορίζεται μετά την ως άνω απομείωση.

Με την «ΔΕΦΚΦ Γ 1082467 ΕΞ 2016/ 31.5.2016 Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 59 του ν.4389/2016 (94 Α') -Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 2960/2001 και 3833/2010» έγινα γνωστά τα εξής :

Καθορισμός του όρου «Λιανική τιμή πώλησης προ φόρων»

Με τη διάταξη της παραγράφου 1, προστίθεται περίπτωση κ' στο [άρθρο 120](#) του ν.[2960/2001](#) για τον καθορισμό του όρου «Λιανική τιμή πώλησης προ φόρων για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης», βάσει τιμοκαταλόγων, οι οποίοι υποβάλλονται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή από τους επίσημους αντιπροσώπους/διανομείς.

I. ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

1. Συντελεστές τέλους ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων

> Με τη διάταξη της παραγράφου 2, αντικαθίσταται η [παράγραφος 2 του άρθρου 121](#) του ν.[2960/2001](#) και ορίζονται νέοι συντελεστές για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Σ.Ο., οι οποίοι κυμαίνονται από 4% ως 32%, ανάλογα με την φορολογητέα αξία τους και καταργείται το κριτήριο του κυλινδρισμού του κινητήρα. Τα εδάφια στ) και ζ) της τροποποιούμενης παραγράφου, δεν αφορούν νέες ρυθμίσεις, αλλά αναρίθμηση των εδαφίων ε) και στ) αντίστοιχα.

> Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου η), για την επιλογή του συντελεστή των περιπτώσεων α) έως ε), για μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα, λαμβάνεται υπόψη η φορολογητέα αξία της παραγράφου 1 του άρθρου 126, πριν από τις μειώσεις που ορίζονται σε αυτό.

> Με τη διάταξη της παραγράφου 3, αντικαθίσταται η [παράγραφος 3 του άρθρου 121](#) του ν.[2960/2001](#) και για επιβατικά αυτοκίνητα οι συντελεστές των περ. α) έως και ε) του άρθρου 121, διαφοροποιούνται περαιτέρω ανάλογα με την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO2). Επίσης, με τη διάταξη της παραγράφου 7, αντικαθίσταται το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 121 του ν.[2960/2001](#) και με τη ρύθμιση αυτή, για την υπαγωγή στους αντίστοιχους συντελεστές τέλους ταξινόμησης των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 121, η διαπίστωση των Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα (CO2), όπως και του Προτύπου Εκπομπών Ρύπων (Euro), τις

προδιαγραφές του οποίου πληροί εκ κατασκευής το όχημα, θα πραγματοποιείται με την προσκόμιση στην αρμόδια τελωνειακή αρχή της έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου και του αντίστοιχου πιστοποιητικού συμμόρφωσης του οχήματος.

Ειδικότερα, οι εκπομπές CO₂, για οχήματα που έχουν καταχωρηθεί στο Τεχνικό Αρχείο Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με το (α) σχετικό, μπορούν να ανευρεθούν στο σημείο της έγκρισης τύπου που αναφέρεται ως «CO₂ συνδυασμένος». Στο πιστοποιητικό συμμόρφωσης, η σχετική πληροφορία βρίσκεται στη 2η πλευρά, στο σημείο 49.1.

Για σκοπούς επαλήθευσης, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπληρώνονται στο ICIStnet στο πεδίο «αριθμός» της θέσης 44.2 «επισυναπτόμενα έγγραφα» της Ειδικής Δήλωσης και στη θέση 44.1 της διασάφησης (ΕΔΕ) με κωδικό 1E16.

Πέρα των ανωτέρω, σύμφωνα με το (β) σχετικό, δημιουργήθηκαν νέοι πρόσθετοι κωδικοί εθνικής φορολογίας 1927-1934, με τις ακόλουθες περιγραφές:

1927	Εκπομπές CO ₂ 0-100
1928	Εκπομπές CO ₂ 101-120
1929	Εκπομπές CO ₂ 121-140
1930	Εκπομπές CO ₂ 141-160
1931	Εκπομπές CO ₂ 161-180
1932	Εκπομπές CO ₂ 181-200
1933	Εκπομπές CO ₂ 201-250
1934	Εκπομπές CO ₂ >250

Με τη διάταξη της παραγράφου 4 αντικαθίσταται η [παρ. 4 του άρθρου 121](#) του ν.[2960/2001](#) και προβλέπεται ότι οι συντελεστές για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης διαφοροποιούνται περαιτέρω σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) που πληρούν εκ κατασκευής τα αυτοκίνητα οχήματα. Για επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Σ.Ο. που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του αμέσως προηγούμενου από το ισχύον, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro), οι συντελεστές των περ. α) έως και ε) της παρ.2 του άρθρου 121 του ν.[2960/2001](#), όπως τροποποιείται από την κοινοποιούμενη διάταξη, αυξάνονται κατά 50%, ενώ για όσα δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του ισχύοντος, ως προς την ταξινόμηση και του αμέσως προηγούμενου προτύπου και δεν είναι συμβατικής τεχνολογίας, οι εν λόγω συντελεστές αυξάνονται κατά 200%. Τέλος, για τις

περιπτώσεις επιβατικών αυτοκινήτων που δεν πληρούν προδιαγραφές ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro), συμβατικής τεχνολογίας οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης αυξάνονται κατά 500%, σε συνδυασμό με την περ. ζ).

Σύμφωνα με το (α) σχετικό, διευκρινίζεται ότι, το ισχύον ευρωπαϊκό πρότυπο εκπομπών ρύπων (Euro) που πρέπει να πληρούν εκ κατασκευής τα επιβατικά αυτοκίνητα είναι το Euro 6 (Euro 6b-1/Euro6c-1) και οι χαρακτήρες που ακολουθούν τον Κανονισμό είναι οι W και ZA. Επόμενα ήδη γνωστά πρότυπα εκπομπών, τα οποία προφανώς γίνονται δεκτά και σήμερα, όπως και τα ισχύοντα είναι κατά σειρά το Euro 6c-2 με χαρακτήρες ZD, το Euro 6d-TEMP-2, με χαρακτήρες ZG και το Euro 6d-2, με χαρακτήρες ZJ.

Τα αμέσως προηγούμενα πρότυπα εκπομπών είναι τα Euro 5 (Euro 5b+ / Euro 6b συν IUPR) και οι βασικοί χαρακτήρες που ακολουθούν τον Κανονισμό είναι οι J και T.

2. Απαλλαγές υβριδικών - ηλεκτροκίνητα

Με τη διάταξη της παραγράφου 5, αντικαθίσταται η [παρ.5 του άρθρου 121](#) του ν.2960/2001. Με τη ρύθμιση αυτή επέρχεται αλλαγή στη φορολογική μεταχείριση των υβριδικών αυτοκινήτων και πιο συγκεκριμένα καταργείται η πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και προβλέπεται πλέον μερική απαλλαγή κατά 50%. Στις εν λόγω περιπτώσεις, θα χρησιμοποιούνται στο ICISnet οι κωδικοί απαλλαγής:

Κωδ. Απαλλαγής	Περιγραφή
V07	Υβριδικά αυτοκίνητα (ν.2960/01, αρθ. 121): Απαλλαγή ποσοστού 50% του Τέλους Ταξινόμησης. Καταβολή ΦΠΑ.
V08	Υβριδικά αυτοκίνητα (ν.2960/01, αρθ. 121): Απαλλαγή ποσοστού 50% του Τέλους Ταξινόμησης. ΦΠΑ δεν υπολογίζεται.

Επιπλέον, τα αμιγώς ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις τέλος ταξινόμησης. Ο χαρακτηρισμός του αυτοκινήτου ως αμιγώς ηλεκτροκίνητου, προκύπτει από το πεδίο «23. «Αμιγώς ηλεκτρικό»:» του πιστοποιητικού συμμόρφωσης, όπου υπάρχει αντίστοιχα η ένδειξη «NAI».

Τέλος, επισημαίνεται ότι με την αντικατάσταση της παραγράφου 3 του άρθρου 121 του ν.2960/01 με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 59 του κοινοποιούμενου νόμου, καταργήθηκε η απαλλαγή κατά 50% από το τέλος ταξινόμησης που προβλεπόταν για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα.

3. Ιστορικό τέλος ταξινόμησης

Με τη διάταξη της παραγράφου 6, αντικαθίσταται η [παρ.7 του άρθρου 121](#) του ν.2960/2001 και με τη ρύθμιση αυτή δίνεται η δυνατότητα σε κάτοχο μεταχειρισμένου κοινοτικού επιβατικού αυτοκινήτου με πρώτη άδεια κυκλοφορίας κ-μ της Ε.Ε., η οποία έχει εκδοθεί πριν από την 01/06/2016, εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού του τέλους ταξινόμησης, με τις διατάξεις που ίσχυαν στη χώρα μας (ιστορικό τέλος ταξινόμησης), κατά την ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ε.Ε.. Στην περίπτωση που ο κάτοχος του μεταχειρισμένου επιβατικού αυτοκινήτου, εκτιμά πως το αναλογούν τέλος ταξινόμησης υπερβαίνει το υπολειπόμενο τέλος ταξινόμησης που είναι ενσωματωμένο σε όμοιο, της ίδιας μάρκας και τύπου μεταχειρισμένου αυτοκινήτου που έχει ταξινομηθεί στη χώρα πριν από την εν λόγω ημερομηνία, έχει δικαίωμα να αιτηθεί τον υπολογισμό του ιστορικού τέλους ταξινόμησης από την Ειδική Επιτροπή του δευτέρου εδαφίου της παρ.4 του άρθρου 126. Για τον υπολογισμό του ιστορικού τέλους ταξινόμησης, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύοντες συντελεστές του εν λόγω τέλους και τα ισχύοντα στοιχεία διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας, κατά τον χρόνο της πρώτης κυκλοφορίας του αυτοκινήτου σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τα υπό κρίση οχήματα, το τέλος ταξινόμησης που βεβαιώνεται είναι το μικρότερο ποσό μεταξύ του τέλους ταξινόμησης και του ιστορικού τέλους ταξινόμησης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις 2, 3 και 4 του άρθρου 121 και τις διατάξεις του άρθρου 126 του ν.2960/2001. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, με την απόφαση του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 126, προβλέπεται να καθοριστούν τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή αυτή και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου. Υπενθυμίζεται ότι με την υπ' αρ. Φ.111/49/2004 (207 Β') Α.Υ.Ο.Ο. ορίστηκε παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να υπαχθεί στην περίπτωση της ρύθμισης αυτής.

4. Φορολογητέα αξία

Με τη διάταξη της παραγράφου 9, αντικαθίσταται η [παρ.1 του άρθρου 126](#) του ν.2960/2001. Με τη διάταξη αυτή αλλάζει ο τρόπος διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων και λαμβάνεται υπόψη η λιανική τιμή πώλησης προ φόρων του αυτοκινήτου κατά τύπο, παραλλαγή και έκδοση αυτού, όπως αυτή προκύπτει από τους υποβαλλόμενους τιμοκαταλόγους στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή από τους επίσημους αντιπροσώπους/διανομείς αυτοκινήτων, συμπεριλαμβανομένης και της αξίας του προαιρετικού (EXTRA) αυτού εξοπλισμού. Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα λαμβάνεται πλέον υπόψη η τιμή λιανικής πώλησης ομοίου κατά μάρκα, τύπο, παραλλαγή και έκδοση καινούργιου επιβατικού αυτοκινήτου με τον ίδιο εξοπλισμό, κατά το χρόνο κυκλοφορίας του στη διεθνή αγορά και διατηρείται η απομείωση της φορολογητέας αξίας ανάλογα με την ηλικία και την κατηγορία αμαξώματος του αυτοκινήτου. Διατηρείται για την περαιτέρω απομείωση το κριτήριο των διανυθέντων χιλιομέτρων, ωστόσο, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, μειώνεται ο συντελεστής για την περαιτέρω ποσοστιαία απομείωση, λόγω διανυθέντων χιλιομέτρων από 0,30 σε 0,10 για κάθε 500 επιπλέον χιλιόμετρα που έχουν διανυθεί από τον ετήσιο μέσο όρο. Επιπλέον, προβλέπεται ότι η απομείωση βάσει των διανυθέντων χιλιομέτρων δεν πρέπει να ξεπερνά το 10%, της αξίας που προσδιορίζεται μετά την απομείωση ανάλογα με την ηλικία και την κατηγορία αμαξώματος. Κατά τα λοιπά ισχύει η αρ.πρωτ. [ΔΕΦΚ Δ 5043812 ΕΞ 31.12.2013](#) Ε.Δ.Υ.Ο. Τέλος, επισημαίνεται ότι τα έξοδα μεταφοράς και ασφάλισης δεν θα προστίθενται πλέον για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας, καθόσον συμπεριλαμβάνονται στις λιανικές τιμές πώλησης προ φόρων των επιβατικών αυτοκινήτων.

> Για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης στο ICIStnet, σε συνδυασμό με την πρόβλεψη της περίπτωσης η) της παραγράφου 2 του άρθρου 121, όπως τροποποιείται από το άρθρο 59 του κοινοποιούμενου νόμου, στο πεδίο «επιπλέον στοιχείο υπολογισμού» συμπληρώνονται υποχρεωτικά: - ο κωδικός 832 και στο πεδίο «τιμή» συμπληρώνεται η λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, για την επιλογή του βασικού συντελεστή επιβολής του τέλους ταξινόμησης- ο κωδικός 834 και στο πεδίο «τιμή», η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης (μεταχειρισμένα επ. αυτοκίνητα).

Νοείται ότι για καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, όπου απαιτούνται και οι δύο παραπάνω τιμές από το πληροφοριακό σύστημα, αυτές θα συμπίπτουν, ενώ για τα μεταχειρισμένα, η τιμή που αφορά στον κωδικό 834 είναι η φορολογητέα αξία με τις προβλεπόμενες απομειώσεις του άρθρου 126. Οι κωδικοί 816 και 830 παύουν να χρησιμοποιούνται.

II. ΦΟΡΤΗΓΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

5. Συντελεστές τέλους ταξινόμησης

Με τη διάταξη της παραγράφου 8, αντικαθίσταται το [άρθρο 123](#) του ν. [2960/2001](#) και επέρχονται τροποποιήσεις στη φορολογική μεταχείριση των ελαφρών φορτηγών αυτοκινήτων και ορισμένης κατηγορίας επιβατικών αυτοκινήτων με ανοιχτό χώρο φόρτωσης. Πιο συγκεκριμένα, τα φορτηγά αυτοκίνητα και οι βάσεις τους της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας και τα αυτοκίνητα οχήματα που διαθέτουν εκ κατασκευής χωριστό θάλαμο με δύο σειρές καθισμάτων για τον οδηγό, συνοδηγό και τους επιβάτες και χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων της Δ.Κ. 87.03 της Σ.Ο., τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του ισχύοντος, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) και του αμέσως προηγούμενου, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ως εξής:

- α) Φορτηγά αυτοκίνητα, μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόνους, ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%)
- β) Ανοικτά φορτηγά μέχρι και 3,5 τόνους, ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%)
- γ) Κλειστά φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%)
- δ) Βάσεις των φορτηγών αυτοκινήτων των προηγούμενων περιπτώσεων, ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%)
- ε) Αυτοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους που διαθέτουν εκ κατασκευής χωριστό θάλαμο με δύο σειρές καθισμάτων για τον οδηγό, συνοδηγό και τους επιβάτες και χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων της Δ.Κ. 87.03, ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%)

Οι συντελεστές των περιπτώσεων α' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 123, όπως τροποποιείται, προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) προκειμένου για αυτοκίνητα που δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του ισχύοντος, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) και του αμέσως προηγούμενου.

Σύμφωνα με το (α) σχετικό, διευκρινίζεται ότι, τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα εκπομπών ρύπων (Euro) που πρέπει να πληρούν εκ κατασκευής τα φορτηγά αυτοκίνητα (οχήματα N1 κλάση I), η μάζα των οποίων δεν υπερβαίνει τα 1.305 κιλά και τα αμέσως προηγούμενα πρότυπα εκπομπών είναι τα ίδια αντίστοιχα με τα αναφερόμενα στο παραπάνω σημείο I.1 για τα επιβατικά αυτοκίνητα.

Ειδικότερα, επίσης, σύμφωνα με το (α) σχετικό, διευκρινίζεται ότι, τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα εκπομπών ρύπων (Euro) που πρέπει να πληρούν εκ κατασκευής τα φορτηγά αυτοκίνητα (N1 κλάση II και III) με μάζα αναφοράς πάνω από 1.305 κιλά και μέχρι 1.760 κιλά και πάνω από 1.760 κιλά αντίστοιχα είναι το Euro 5b+ και 6b συν WPR και οι χαρακτήρες που ακολουθούν τον Κανονισμό είναι οι L, U (κλάση II) και M,V (κλάση III).

Επόμενα ήδη γνωστά πρότυπα εκπομπών, τα οποία προφανώς γίνονται δεκτά και σήμερα, όπως και τα ισχύοντα είναι κατά σειρά το Euro 6c-1 με χαρακτήρες ZB (ZC), το Euro 6c-2, με χαρακτήρες ZE (ZF) και το Euro 6d-TEMP-2, με χαρακτήρες ZH (ZI) και Euro 6d-2, με χαρακτήρες ZK (PLN).

Τα αμέσως προηγούμενα πρότυπα εκπομπών είναι τα Euro 5b και 6b και οι χαρακτήρες που ακολουθούν τον Κανονισμό είναι οι H, R (κλάση II) και I,S (κλάση III).

Για τα φορτηγά μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόνους δεν επέρχονται αλλαγές, ούτε στον συντελεστή, ούτε στη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας, ωστόσο επισημαίνεται ότι θα πρέπει να πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του ισχύοντος, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) και του αμέσως προηγούμενου, διαφορετικά ο συντελεστής 5% προσαυξάνεται κατά 30%.

6. Φορολογητέα αξία

Για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων των περιπτώσεων β', γ' και των βάσεων αυτών, καθώς και της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 123, η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων.

Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, η ως άνω τιμή λιανικής πώλησης προ φόρων απομοιώνεται με βάση τα στοιχεία που η αρμόδια Τελωνειακή Υπηρεσία Αξιών διαθέτει και η τελική φορολογητέα αξία καθορίζεται από την υπηρεσία αυτή.

Για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης στο ICISnet, στο πεδίο «επιπλέον στοιχείο υπολογισμού» θα εξακολουθεί να συμπληρώνεται υποχρεωτικά ο κωδικός 816 και στο πεδίο «τιμή», η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης.

III. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΙΣΧΥΣ

7. Με τη διάταξη της παραγράφου 10, στο πρώτο εδάφιο της [παρ.5 του άρθρου 126](#) του ν.[2960/2001](#), διαγράφεται η φράση «της περίπτωσης α'», για νομοτεχνικούς λόγους.

8. Με τη διάταξη της παραγράφου 11, προστίθεται [παράγραφος 4 στο άρθρο 141](#) του ν.[2960/2001](#), που προβλέπει ότι η φράση «αυτοκίνητα τύπου JEEP της δασμολογικής κλάσης 87.04 της

Συνδυασμένης Ονοματολογίας» εφεξής δεν έχει εφαρμογή στις κείμενες διατάξεις και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες διοικητικές πράξεις. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την αρ. πρωτ. ΔΔΘΤΟΚ Α 5006878 ΕΞ 20015/20.3.2015 Ε.Δ.Υ.Ο. (ΑΔΑ: 6764Η-Δ6Π) της Δ/νσης Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων, «τα εν λόγω οχήματα κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση 87.03 του Κοινού Δασμολογίου της Ε.Ε., ως αυτοκίνητα οχήματα που προορίζονται για τη μεταφορά προσώπων (επιβατικά)».

9. Με τη διάταξη της παραγράφου 12, αντικαθίσταται το άρθρο 17 του ν.3833/2010 και καταργείται ο ειδικός φόρος πολυτελείας που επιβαλλόταν στα επιβατικά αυτοκίνητα, ανάλογα με την αξία τους.

10. Τέλος, με τη διάταξη της παραγράφου 13, ορίζεται πως η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 59 του κοινοποιούμενου νόμου, αρχίζει από 01/06/2016 και καταλαμβάνει αυτοκίνητα για τα οποία το τέλος ταξινόμησης καθίσταται απαιτητό από την ημερομηνία αυτή και μετά.

IV. ΚΩΔΙΚΟΙ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Το παράρτημα 3 «Κατηγορίες Οδηγιών/Κανονισμών Αντιρρυπαντικής Τεχνολογίας» της αρ.πρωτ. ΔΕΦΚ 5041345 ΕΞ2013/28.11.2013 ΕΔΥΟ και το παράρτημα 8 της αρ.πρωτ. Δ19Α 5041357 ΕΞ2013/28.11.2013 Ε.Δ.Υ.Ο., μετονομάζεται σε «Κατηγορίες εκπομπών ρύπων (Euro)» και ως προς τους κωδικούς 1001, 1002, 1003 και 1006, τροποποιείται εκ νέου, ως εξής:

Κωδικός	Περιγραφή
1001	Ισχύον πρότυπο εκπομπών ρύπων (euro) - Euro 6 (6b-1/6c-1) και επόμενα.
1002	Αμέσως προηγούμενο πρότυπο εκπομπών ρύπων (euro) - Euro 5b+ / Euro 6b συν IUPR
1003	Λοιπά πρότυπα εκπομπών ρύπων, άλλα από Euro 6 (6b-1/6c-1) και επόμενα και Euro 5b+ / Euro 6b συν IUPR
1006	Φορτηγά και βάσεις τους που πληρούν το ισχύον πρότυπο εκπομπών ρύπων (euro) και το αμέσως προηγούμενο, κατά περίπτωση.

Κατόπιν των ανωτέρω, στο παράρτημα παρατίθεται πίνακας αντιστοίχισης των νέων συντελεστών τέλους ταξινόμησης, όπως καθορίζονται με τον κοινοποιούμενο νόμο, σε συνδυασμό με τους νέους πρόσθετους κωδικούς εθνικής φορολογίας.

Κατά τα γνωστά, από τον συνδυασμό των πρόσθετων στοιχείων υπολογισμού αναφορικά με την αξία (832-834), των κωδικών εκπομπών euro και των πρόσθετων κωδικών φορολογίας, προκύπτουν οι συντελεστές τέλους ταξινόμησης στο ICISnet. Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης των προβλεπόμενων πεδίων και των κωδικών, το όχημα φορολογείται ως συμβατικής τεχνολογίας ή/και ο συντελεστής προσαυξάνεται κατά περίπτωση.

Κατόπιν των αλλαγών που επέρχονται από 1/6/2016, εφιστούμε την προσοχή για την ορθή, ως άνω, συμπλήρωση και επαλήθευση των κωδικών στα παραστατικά, για την αποφυγή λαθών στη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης, ενώ σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστωθούν διαφορές, εφαρμογή έχουν τα οριζόμενα στο [άρθρο 42](#) του Τελωνειακού Κώδικα.

Τέλος, κάθε προηγούμενη εγκύκλιος διαταγή, κατά το μέρος που έρχεται σε αντίθεση με την παρούσα, παύει να έχει εφαρμογή.

XXI. Κατάργηση φόρου επί του ζύθου

Με τις διατάξεις του άρθρου 57 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) καταργήθηκαν τόσο οι διατάξεις του άρθρου 39 του β.δ. της 24/920/10/1958 (Α' 171), όσο και της περ. 14 της Υποπαραγράφου Δ.12 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94)⁸.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, με την διάταξη αυτή καταργείται η επιβολή φόρου 3% υπέρ του Δημοσίου επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου. Με τον τρόπο αυτό εξορθολογίζεται η επιβολή φορολόγησης επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου

Το άρθρο 39 του Β.Δ. της 24/920/10/1958 με το οποίο είχε θεσπιστεί ο φόρος ζύθου 3% και οποίος καταργήθηκε με το ανωτέρω άρθρο 57 του πολυνομοσχεδίου είχε ως εξής:

Άρθρο 39

- Επιβάλλεται υπέρ των δήμων και κοινοτήτων φόρος 3% επί της αξίας του εις το εσωτερικόν πωλουμένου ζύθου, καταβαλλόμενος παρά των επιχειρήσεων παραγωγής ζύθου.
Ως φορολογητέα αξία θεωρείται η αξία πωλήσεως του ζύθου υπό του εργοστασίου ζυθοποιίας
Τα της επιπτώσεις του φόρου τούτου ρυθμίζονται δι' αγορανομικών διατάξεων εκδιδομένων παρά του Υπουργού Εμπορίου.
- Ο κατά την προηγουμένην παράγραφον φόρος αναγραφόμενος επί του κατά τας κειμένας διατάξεις εκδιδομένου τιμολογίου, κατατίθεται υπό των υποχρέων εργοστασίων ζυθοποιίας, εις το δημόσιον ταμείον της περιφερείας των.
Ο διευθυντής του αρμοδίου δημοσίου ταμείου υποχρεούται όπως εις το τέλος εκάστου μηνός, φέρη τα κατατεθέντα ποσά εις ειδικόν λογαριασμόν παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων "Φόρος ζύθου υπέρ δήμων και κοινοτήτων".
Η κατανομή του φόρου τούτου εις πάντας τους δήμους και κοινότητας, του Κράτους, ενεργείται υπό του Υπουργού των Εσωτερικών, ανά τρίμηνον, αναλόγως του πραγματικού πληθυσμού αυτών του εμφαινομένου εις τους δημοσιευμένους επισήμους πίνακας των αποτελεσμάτων της τελευταίας εκάστοτε γενικής απογραφής.
- Δια κοινής αποφάσεως των επί Εσωτερικών και Οικονομικών Υπουργών, ρυθμίζονται αι λεπτομέρειαι εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Από πότε ισχύει η κατάργηση: Από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

⁸ Θυμίζουμε ότι η περ. 14 της Υποπαραγράφου Δ.12 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, είχαν ως εξής: «14. Ο επιβαλλόμενος δυνάμει της διάταξης του άρθρου 39 του β.δ. 24/9/1958 φόρος 3% υπέρ Δήμων και κοινοτήτων επί της αξίας του πωλουμένου στο εσωτερικό ζύθου, ο οποίος καταβάλλεται από τις επιχειρήσεις παραγωγής ζύθου, όταν καταβάλλεται εφεξής υπέρ του Δημοσίου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος».

XXII. Λοιπές φορολογικές και άλλες διατάξεις

A. Αλλαγές με το πολυνομοσχέδιο

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 του πολυνομοσχεδίου (ν.4389/2016) καθορίστηκαν και τα ακόλουθα:

1. Η ωφέλεια νομικού προσώπου, νομικής οντότητας, καθώς και φυσικού προσώπου που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 (Α' 176) στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, δεν θεωρείται δωρεά και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος.
2. Για διαγραφές χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, η παρ. 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31 η Μαρτίου 2016 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 31 η Δεκεμβρίου 2017.
3. Για διαγραφές χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, η παρ. 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές οι οποίες την 31 η Μαρτίου 2016 ήταν επίδικες ή για οφειλές οι οποίες κατά την ανωτέρω ημερομηνία ήταν ρυθμισμένες με δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016 ή για οφειλές που κατά την 31 η Μαρτίου 2016 ήταν σε καθυστέρηση και οι σχετικές αιτήσεις ενώπιον δικαστηρίων υποβάλλονται μέχρι και την 31 η Δεκεμβρίου 2017.
4. Η ωφέλεια που αποκτά φυσικό πρόσωπο και η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, δεν θεωρείται εισόδημα και απαλλάσσεται του φόρου δωρεάς.

B. Αλλαγές με τον ν. 4387/2016

α. Υποβολή στοιχείων κόστους των προσφορών που περιλαμβάνονται σε εφημερίδες και περιοδικά

Με τις διατάξεις του άρθρου 116 του ν. 4387/2016 καθορίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Οι εκδότριες επιχειρήσεις περιοδικών και εφημερίδων, καθημερινού και περιοδικού τύπου, υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία κόστους των αγαθών που περιλαμβάνονται στις εκδόσεις τους ως «προσφορές». Η υποβολή των στοιχείων γίνεται με ειδική ηλεκτρονική δήλωση.
2. Η υποβολή των στοιχείων γίνεται διακεκριμένα για κάθε έκδοση σε χρόνο προ της δημοσίευσης κάθε εφημερίδας ή περιοδικού το οποίο φέρει προσφορές.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας καθορίζονται η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας διάταξης σχετικά με τον τύπο και τη μορφή της δήλωσης, τον καταληκτικό χρόνο υποβολής της πριν από τη δημοσίευση του εντύπου.

Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση οι εκδότριες επιχειρήσεις περιοδικών και εφημερίδων, καθημερινού και περιοδικού τύπου, υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία κόστους των αγαθών που περιλαμβάνονται στις εκδόσεις τους ως «προσφορές».

Η υποβολή των στοιχείων γίνεται με ειδική ηλεκτρονική δήλωση. Η υποβολή των στοιχείων γίνεται διακεκριμένα για κάθε έκδοση σε χρόνο προ της δημοσίευσης κάθε εφημερίδας ή περιοδικού το οποίο φέρει προσφορές. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας καθορίζονται η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας διάταξης σχετικά με τον τύπο και την μορφή της δήλωσης, τον καταληκτικό χρόνο υποβολής της πριν από την δημοσίευση του εντύπου.

β. Υποχρέωση ειδικής σήμανσης (barcode) στα έντυπα περιοδικά και εφημερίδες

Με τις διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 4387/2016 καθορίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Καθιερώνεται για όλα τα έντυπα, περιοδικά και εφημερίδες, περιοδικού και ημερήσιου τύπου, ειδική σήμανση γραμμωτού κώδικα (barcode) ή εικονοστοιχείου (pixel) ή και οι δύο σημάνσεις, που φέρουν σε ευδιάκριτο εξωτερικό σημείο του εντύπου.
2. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, στους παραβάτες της διατάξεως της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επιβάλλεται πρόστιμο ανά παράβαση ύψους χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Με την διάταξη αυτή καθιερώνεται για όλα τα έντυπα, περιοδικά και εφημερίδες, περιοδικού και ημερήσιου τύπου, ειδική σήμανση γραμμωτού κώδικα (barcode) ή εικονοστοιχείου (pixel) ή και οι δύο σημάνσεις, που φέρουν σε ευδιάκριτο εξωτερικό σημείο του εντύπου.

γ. Τροποποίηση διάταξης σχετικά με τις πηγές εισοδήματος που προκύπτουν στην Ελλάδα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 117 του ν. 4387/2016 καθορίστηκαν τα ακόλουθα:

2. α) Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίστανται ως εξής: «α) το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην ημεδαπή, καθώς και το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην αλλοδαπή και καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο,
- β) το εισόδημα από συντάξεις που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, από ήμεδαπό κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στην Ελλάδα,»
2. β.) Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Με τις ανωτέρω διατάξεις αποσαφηνίστηκαν οι πηγές εισοδήματος που προκύπτουν στην Ελλάδα. Ειδικότερα, ως εισόδημα πηγής Ελλάδας είναι το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην ημεδαπή, καθώς και το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην αλλοδαπή εφόσον η αμοιβή καταβάλλεται στο μισθωτό από το Ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, ως εισόδημα πηγής Ελλάδας είναι και το εισόδημα από συντάξεις που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, από ήμεδαπό κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στη Ελλάδα, ανεξαρτήτως εάν ο δικαιούχος της σύνταξης είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας ή εξωτερικού.

Η προϊσχυουσα και η ισχύουσα διάταξη έχουν ως ακολούθως:

Από πότε ισχύουν οι αλλαγές αυτές: Τα ανωτέρω ισχύουν από 1.1.2015.

δ. Τρόπος υποβολής οριστικής δήλωσης Φ.Μ.Υ. οικονομικού έτους 2014 (χρήση 2013) από ασφαλιστικά ταμεία και ΝΠΔΔ και παράταση.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 117 του ν. 4387/2016 καθορίστηκαν τα ακόλουθα:

- 1.α) Η υποβολή της Οριστικής Δήλωσης Απόδοσης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, οικονομικού έτους 2014, από τα υπόχρεα Ν.Π.Δ.Δ.- Ασφαλιστικά Ταμεία των οποίων η ηλεκτρονική υποβολή δεν κατέστη δυνατή λόγω αδυναμίας διαμόρφωσης των αρχείων τους με βάση την αντίστοιχη εφαρμογή του *taxisnet*, λόγω μη έγκυρων ή ανενεργών ΑΦΜ, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία. Η οριστική δήλωση απόδοσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών με το πρώτο αρχείο που περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων που προβλέπεται να περιλαμβάνονται στις εκδιδόμενες βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων των δικαιούχων με έγκυρα ΑΦΜ (αρχείο 1) υποβάλλεται με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών και έχει μηδενικό υπόλοιπο. Το δεύτερο αρχείο (αρχείο 2) που περιέχει τους δικαιούχους με τα μη έγκυρα ή ανενεργό ΑΦΜ υποβάλλεται σε μαγνητικό μέσο (CD ή DVD) στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και το τυχόν χρεωστικό υπόλοιπο αποδίδεται στο είδος φόρου 1194 μέσω του τμήματος εσόδων της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.. Το δεύτερο αρχείο (αρχείο 2) προωθείται από τη Δ.Ο.Υ. για περαιτέρω επεξεργασία στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).
1. β) Παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της Οριστικής Δήλωσης Απόδοσης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, οικονομικού έτους 2014, των πιο πάνω υπόχρεων Ν.Π.Δ.Δ. - Ασφαλιστικών Ταμείων μέχρι και δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Η ρύθμιση αυτή —σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου— είχε σκοπό να διευκολύνει τα Ν.Π.Δ.Δ., των οποίων η ηλεκτρονική υποβολή των οριστικών δηλώσεων δεν κατέστη δυνατή λόγω αδυναμίας διαμόρφωσης των αρχείων τους με βάση την αντίστοιχη εφαρμογή του *taxisnet*.

ε. Τέλη κυκλοφορίας με τον μήνα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του ν. 4387/2016 καθορίστηκαν τα ακόλουθα:

4. Το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (Α' 181), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «Εξαιρετικά, δίνεται εναλλακτικά η δυνατότητα άρσης της ακινησίας οχήματος, αυτοκινήτου ή μοτοσικλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, άπαξ, εντός του έτους 2016, με καταβολή των τελών κυκλοφορίας του έτους αυτού πριν την άρση ακινησίας, ως εξής:
- α) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός, καταβάλλονται τα 2/12 του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας,
- β) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, καταβάλλονται τα τέσσερα δωδέκατα (4/12) του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας,
- γ) για άρση ακινησίας για το υπόλοιπο διάστημα του έτους και μέχρι το τέλος αυτού, καταβάλλονται τα δωδέκατα του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας που απομένουν έως τις 31.12.2016 συν (+) δύο δωδέκατα (2/12) ετησίων τελών κυκλοφορίας.
- Προκειμένου για τον υπολογισμό του ποσού των τελών κυκλοφορίας, ο μήνας που γίνεται η άρση της ακινησίας, λογίζεται ως ολόκληρος μήνας ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή της άρσης αυτής.
- Η επιστροφή των στοιχείων κυκλοφορίας στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) από τον ιδιοκτήτη ή κάτοχο του οχήματος θα πραγματοποιείται την τελευταία εργάσιμη ημέρα της περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος, για την οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας.
- Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επιστροφής ή μη επιστροφής των στοιχείων κυκλοφορίας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετησίων τελών κυκλοφορίας.»

Με την διάταξη αυτή παρέχεται η δυνατότητα επιλογής, εντός του έτους 2016 για άρση της ακινησίας ενός οχήματος και καταβολή τελών κυκλοφορίας ανάλογα με τη διάρκεια της χρήσης ήτοι για διάρκεια ενός (1) μηνός θα καταβάλλει τα 2/12 του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων

τελών κυκλοφορίας, για διάρκεια τριών (3) μηνών θα καταβάλλει τα 4/12 του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας, και για χρήση για τους υπόλοιπους μέχρι τη λήξη του έτους μήνες θα καταβάλλει τα δωδέκατα που απομένουν συν (+) 2/12.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, σκοπός της συγκεκριμένης διάταξης είναι να δοθεί κίνητρο στους ιδιοκτήτες των οχημάτων που είναι σε ακινησία και αδυνατούν να καταβάλλουν τα ετησια τέλη κυκλοφορίας, να προβούν σε άρση αυτής, για χρονικό διάστημα που επιθυμούν, καταβάλλοντας τα αναλογούντα, σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, τέλη κυκλοφορίας.

TAXHEAVEN